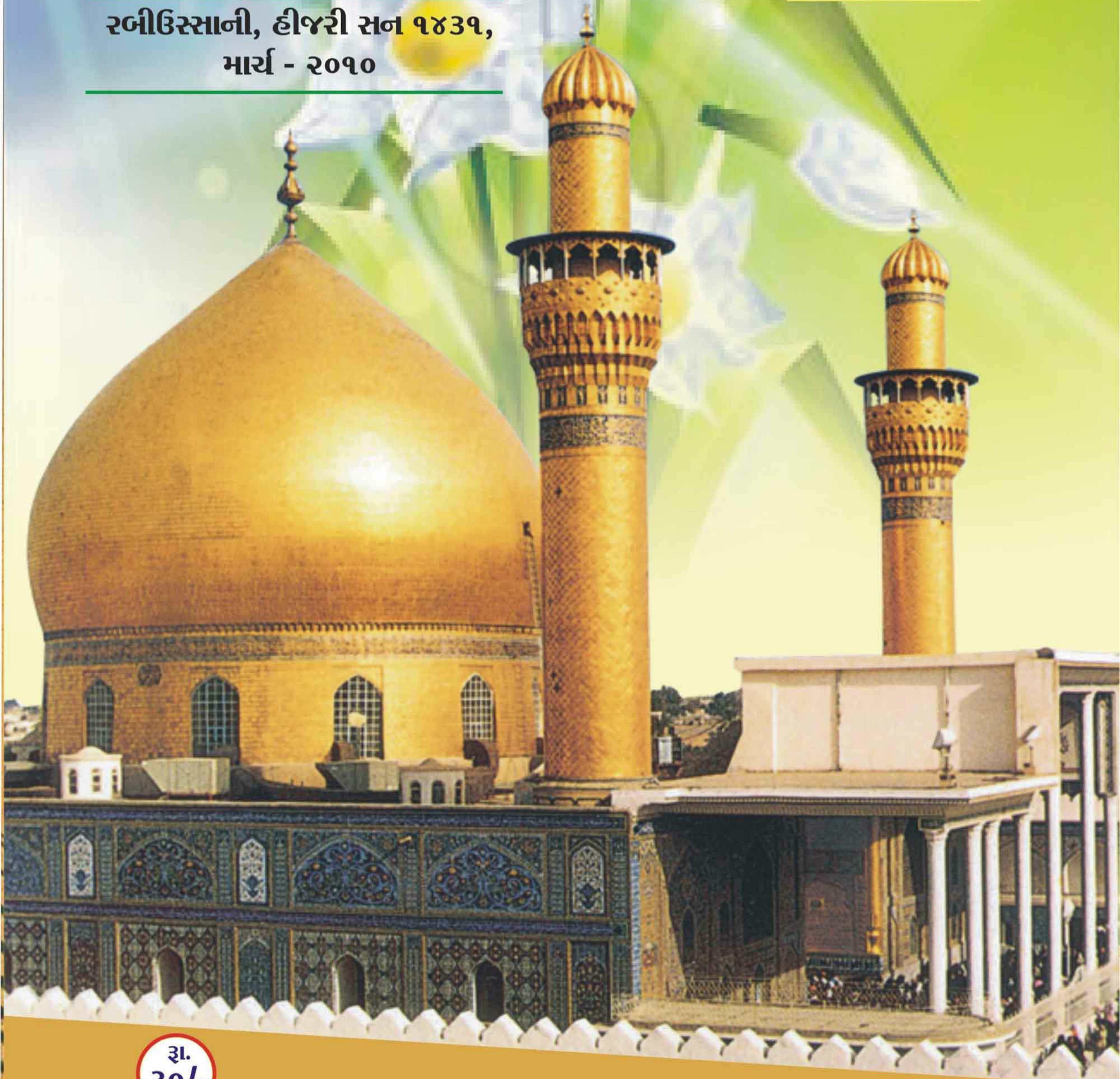

બાળકો અને
નવચુવાનો માટે

હાલી માસિક

રબીઉસ્સાની, હીજરી સન ૧૪૩૧,
માર્ચ - ૨૦૧૦

રૂ.
૩૦/-

અલ્લાહના નોઝ નામો

‘અલ વહુબો’

આ વિશેષણ પણ અલ્લાહનું પ્રખ્યાત વિશેષણ છે અને કુરાન અને માસ્કુરીન અ.સ.ની રિવાયતોમાં આનું ઘણું વર્ણન જોવા મળે છે.

તેના મહત્વના અર્થ :

- (૧) કોઈપણ પ્રકારના બદલા વગર ઘણું જ આપનાર
- (૨) ઘણું વધારે ભખણનાર
- (૩) ખુબ જ વધારે અતા કરવાવાળો

કુરાનમાં તેનું દ્ખાંત :

કુરાને મજૂદમાં આ નામ- વિશેષણનો ઘણી આયતોમાં પ્રયોગ થાયેલો છે. એક દાખલો જોઈએ.

રૂમના-લાતુર્ગિ-કુલૂબોના-બરાદા ઈંગ હૃદયતના-વ-હબલના-મિલ લ દુલ્લકા રહીમતા - ઈશ્રકા અન્તાલ વહુબાબ.

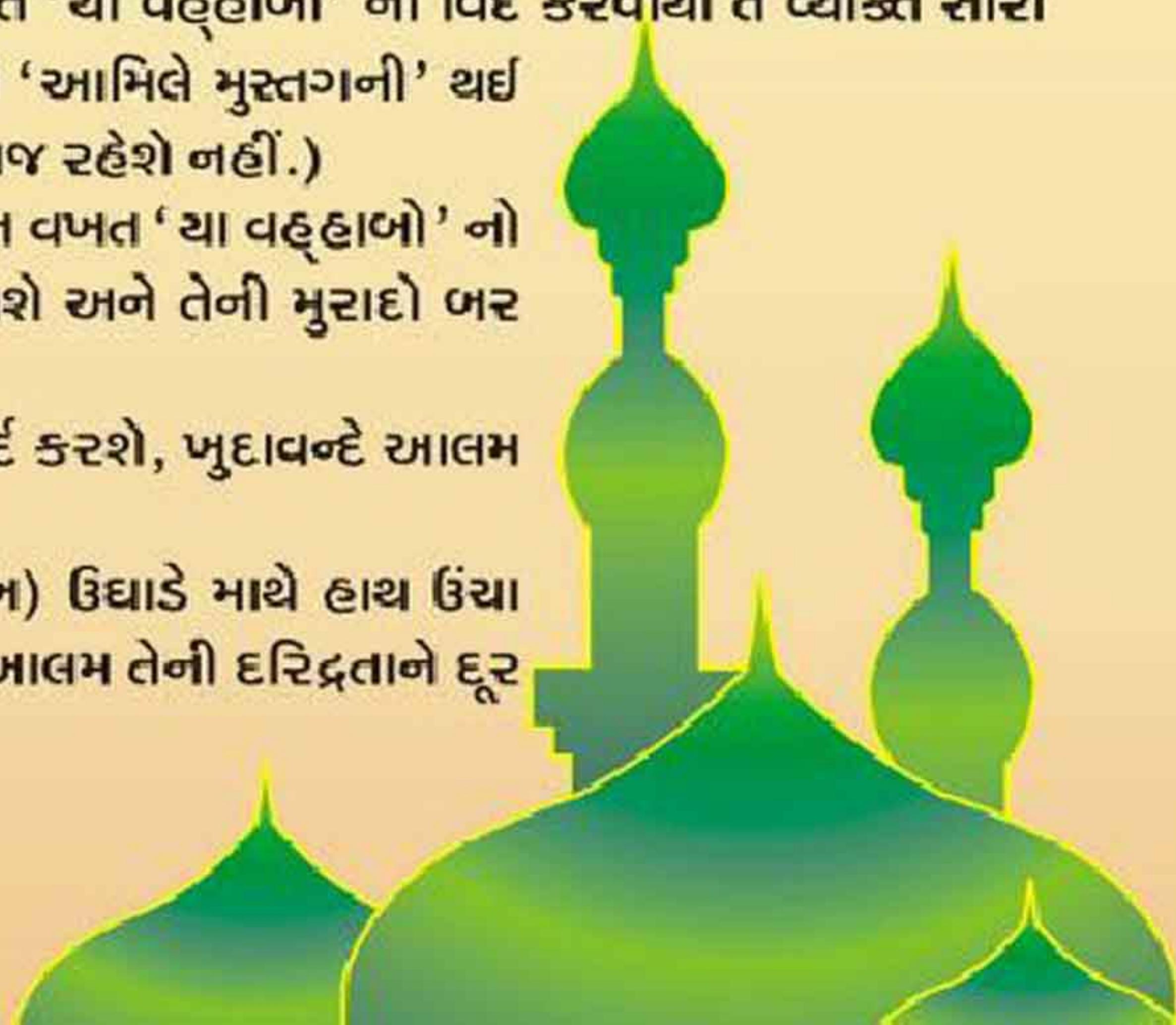
હે પાલનહાર ! અમારા દિલોને સીધા રહેવાની હિદાયત (આપ્યા) પછી તેનાથી ફેરવી નાંખતો નહીં અને પોતાની તરફથી અમારા ઉપર દયા-કૃપા (રહેમત) વરસાવજે – કેમકે બખ્શાવાળો તો તું જ છે.

માસ્કુરીન અ.સ.ની વાણીમાં પણ આ વિશેષણનો સાધિશે પ્રયોગ થયો છે. દા.ત. એક દુઅમાં છે કે: ‘ખુદાવનદા ! જ્યાં સુધી તું મને જીવિત રાખે ત્યાં સુધી તું મને તારા દીન ઉપર કાયમ રાખજે – અને સીધો માર્ગ ચીંદ્યા પછી (હિદાયત આપ્યા પછી) મારા દિલને વાંકું કરી દઈશ નહીં. (તારા ચીંધેલા માર્ગ ઉપરથી મને વિચલીત કરી દઈશ નહીં.) મને તારા તરફથી દયા-કૃપા અતા ફરમાવ – ઈશ્રકા-અન્તાલ-વહુબાબનિઃશંકપણે તું સૌથી મોટો અતા કરવાવાળો છે.’

આ નામના દટણાની ખાસિયતો અને તેના કાયદાઓ :

આ નામના ઘણાં લાભ-ફાયદા બચાન કરવામાં આવ્યાં છે, તે પેકીના કેટલાંક નીચે મુજબ છે.

- (૧) કરજની અદાયગી અને ચોજુની વિશાળતા માટે ‘યા વહુબાબો’ ના વિર્દનો અમલ ઘણો જ અસરકારક છે.
- (૨) દરેક નમાઝ પછી સજદામાં જઈને એકી શ્વાસે વધુ વખત ‘યા વહુબાબો’ નો વિર્દ કરવાથી તે વ્યક્તિ સારો કારી (કુરાનને ખાસ રીતે પઢનાર) બની જશે અને ‘આમિલે મુસ્તગાની’ થઇ જશે. (એટલે કે તે અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈનો મોહતાજ રહેશે નહીં.)
- (૩) જે કોઈ વ્યક્તિ નમાઝ પછી પોતાના હાથ ઊંચા કરી સાત વખત ‘યા વહુબાબો’ નો વિર્દ કરશે તેની દુઆ બારગાહે ખુદાવનીમાં કબૂલ થશે અને તેની મુરાદો બર આવશે.
- (૪) જે વ્યક્તિ ‘યા વહુબાબો’ નો ખુબ જ મોટા પ્રમાણમાં વિર્દ કરશે, ખુદાવને આલમ તેને તે જે માંગશે તે આપશે.
- (૫) જે કોઈ વ્યક્તિ રાત્રીના પાછલા પહોરમાં (આખરે શાબ) ઉધાડે માથે હાથ ઊંચા કરીને સો વખત આ ઈસમનો વિર્દ કરશે તો ખુદાવને આલમ તેની દરિદ્રતાને દૂર કરશે અને તેની હાજતો પૂરી કરશે.

બદ્દલેહી સુખાનહૂ તાલા

વહાલા બાળકો !

અસસલામો અલયકુમ !

રબીઉદ્દ્દુનીનો માસ પોતાના ખોળામાં આપણાં માટે એક ખુશાલીનો પ્રસંગ લઈને આવે છે. આ માસમાં ઈમામત અને વિલાદતના કિલસિલાની અગ્યારમી કરીએ આ જગતમાં આવીને સમગ્ર જગતને પોતાના દિવ્ય પ્રકાશથી પ્રકાશિત કરી દીધો છે. ઈમામતના આકાશના આ અગ્યારમાં ચંદ્રમાની વિલાદતે - બાસાદાદતના પ્રસંગે અમે આપણાં ઈમામે ગ્રમાના અજ.ની સેવામાં મુખારકબાદી પેશ કરીએ છીએ અને તમારા સૌની સેવામાં પણ આ મુખારકબાદી પાઠવવાનો શરફ હાસલ કરી રહ્યા છીએ. વહાલા બાળકો ! ઈમામ આ.સ.એ આપણાને પોતાનું જીવન કેવી રીતે વિતાવવું જોઈએ તેનો બોધ પોતાના એ કર્મ વડે આપ્યો છે કે એક દિવસ બધાં બાળકો રમત ગમતમાં પરોવાએલા હતાં અને આપ ત્યાં એક બાજુએ ઉભા રહીને વિચારમગન હતાં. જનાબ બહલૂલ ત્યાંથી પસાર થયાં તો આ જોઈને પુછ્યું : આ બધાં રમતગમતમાં મશાગૂલ છે અને આપ ત્યાં એકલા ઉભા છો ? આપે કરમાબ્યું : અમારા સર્જનનું કારણ રમત ગમત નથી પરંતુ જ્ઞાન અને વિદ્યાની પ્રાપ્તિ જ આપણાં જીવનનું મુખ્ય લક્ષ્ય છે.

બાળકો ! તેથી આપણો પણ પોતાના ઈમામના પગલે ચાલીને તેમના કાર્યોનું અનુકરણ - અનુસરણ કરીને પોતાને આપના સાચા મિત્રો - અનુયાયીઓ હોવાની સાબિતી આપવી જોઈએ.

વાસ્થિક પરીક્ષાઓ તદ્દન માયે આવી ગઈ છે. આપણે પોતાની એક વર્સની મહેનતને બધાંની સામે - ખાસ કરીને પોતાના વડીલો સમક્ષ રજુ કરવાની આ તક જતી કરવી જોઈએ નહીં અને માટે ઘણી જ સાખ્ખ મહેનત કરવી જોઈએ જેથી કરીને આપણાં વડીલો કે જેઓ આપણાં ભવિષ્યની ચિંતામાં હંમેશા ચિંતિત રહે છે તેઓને ગર્વથી પોતાના માથા ઉચ્ચકીને ચાલવાની તક મળો અને તેમના હૃદયમાં જે આશાઓ અને આકંક્ષાઓ છે તે પૂર્ણ થાય. એ તો સ્પષ્ટ છે કે દરેકને પોતાની મહેનતનું ફળ તો મળે જ છે.

અલ્લાહનું હૃદયપૂર્વક ધ્યાન ધરીને મહેનત કરશો તો ઈન્શાઅલ્લાહ સફળતા તમારા કદમોમાં હશે.

અમે દુઆ ચુજારીએ છીએ કે તમે સફળતા પ્રાપ્ત કરો...

વસ્ત્રસલામ

વાસ્થિક લવાજમ રૂ. 300/-

એરે સરપરતી નમરતે હુજુજતા

અરવાહોના ફિટાણ, અજજલદ્વાહો તાલા ફરજહુશારી મહુમ જનાબ મૌલાના આબીદ હુસૈન રીઝવી

સાહેબની યાદમાં

ધર્મ પ્રચારક-પ્રખર વિદ્બાન-કૌમના સંનિષ્ઠ સેવક :
આલી જનાબ મુખ્તારઅષ્યાસ વસાયા
મુદ્દજિલ્લહુની નિગારાનીમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રાઝ ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અખ્તાર

સહાયકો :

અહુમદ રાઝ ગુરારુ
તાલીમરાજા અજમેરી
ઓહસાનઅલી રીગવી

અનુવાદક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી

આઈ.એ.એસ. (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

એ.પી. ગ્રાફીક્સ

વિગતો માટે સંપર્ક :

યુરોપ, અમેરિકા અને કેનેડા માટે :

અલ્હાજ મુખ્તાર અલ્બાસ સાહિબ વસાયા

Bustan -E- Zehra Association

Mukhtar Abbas Vasaya

91, Longthornton Road, LONDON, SW 16 5QF

Tel. : 0044 - 2082866198 Mo.: 00447828958746

E-mail : movasaya@hotmail.com

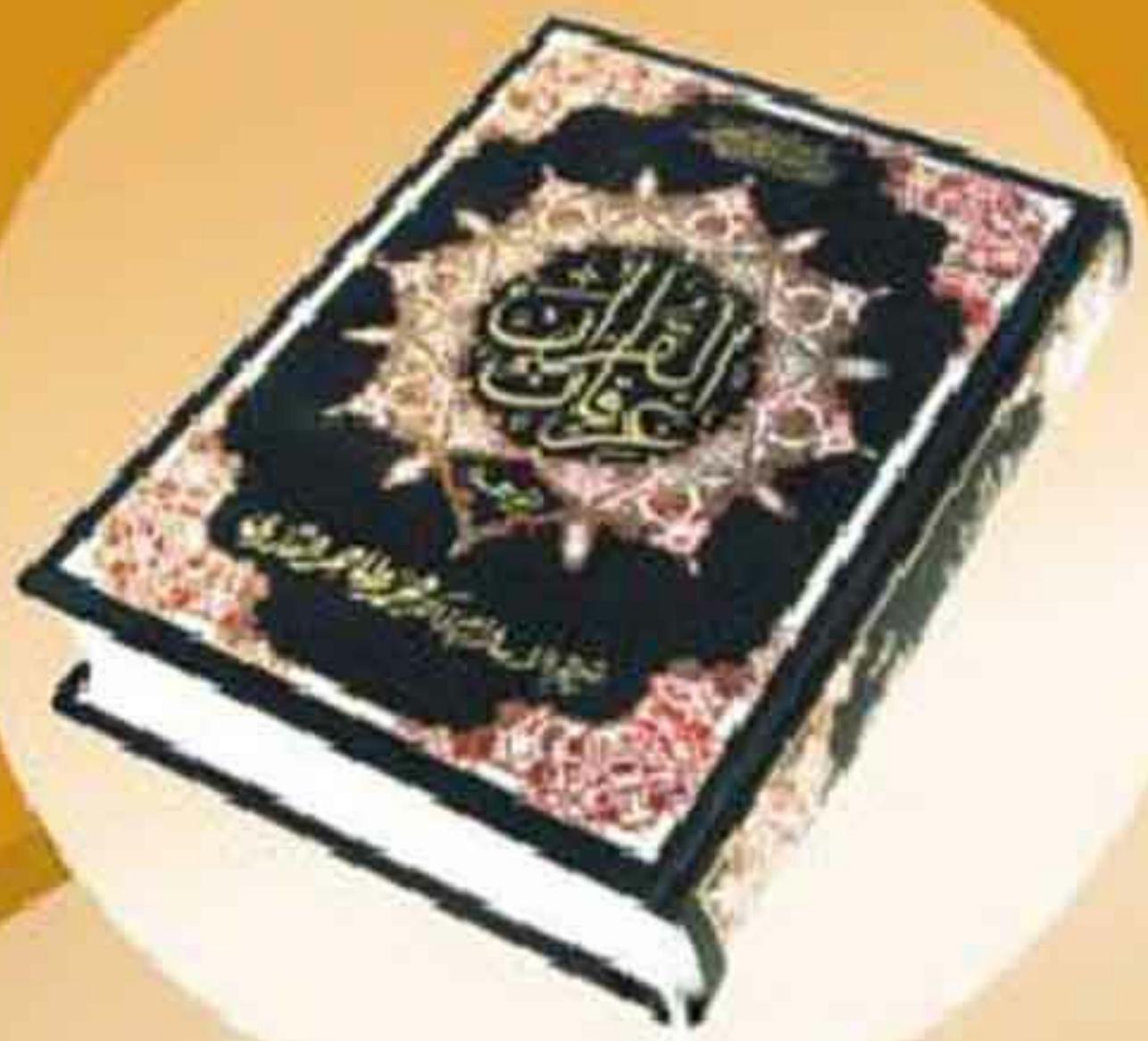
ભારત, પાકીસ્તાન, આઝીકા, ચિયુનીયન માટે :

હૈમાએ ઈલમીયણ ઈમામ ખુમૈની (૨૬.)

ગોલ્ડન પાર્ક, વટવા, અમદાવાદ. ગુજરાત. ભારત - ૩૮૨૪૪૦

ફોન : ૦૭૯-૨૪૮૮૮૭૮૮૮, ૮૭૨૫૭૮૮૯૧૪, ૮૭૨૫૭૮૮૯૧૨, ૮૭૨૪૭૩૭૮૮૫

E-mail : hadimasik@yahoo.com

કુરાનનાં સૂરાઓનો પરિચય

સૂરએ આલે ઈમરાન

કુરાનની અત્યારની ગોઠવણી પ્રમાણે આ કુરાનનો બીજો સૂરો છે. આમાં 200 આયતો છે. આ સૂરો મદની (મદીના શહેરમાં નાઝિલ થએલો) છે. આ સૂરાની તૃદ્ભી આયતના રેફરન્સમાં આ સૂરાને 'સૂરએ આલે ઈમરાન' કહેવામાં આવે છે. ખુદાએ આ સૂરામાં પણ માનવજીવનના અનેક પાસાઓનું વર્ણન કર્યું છે. ખુદા એક અને એકમાત્ર છે. બીજો કોઈ માયાબૂદ (ઈબાદતને લાયક) નથી અને કોઈ પોતાના ખુદા હોવાનો દાવો કરે તો તે જુઠો છે. આસમાની કિતાબોની સત્યતાનું વર્ણન આ સૂરામાં છે. આખાયે જગતની દરેક વિધામાં - ખાસ કરીને કુરાનની વિધાઓમાં અદ્યમા અ.સ.નું જ્ઞાન સર્વશ્રેષ્ઠ - અન્યો કરતાં ખુલ જ વધારે હોવાનું વર્ણન આ સૂરામાં છે.

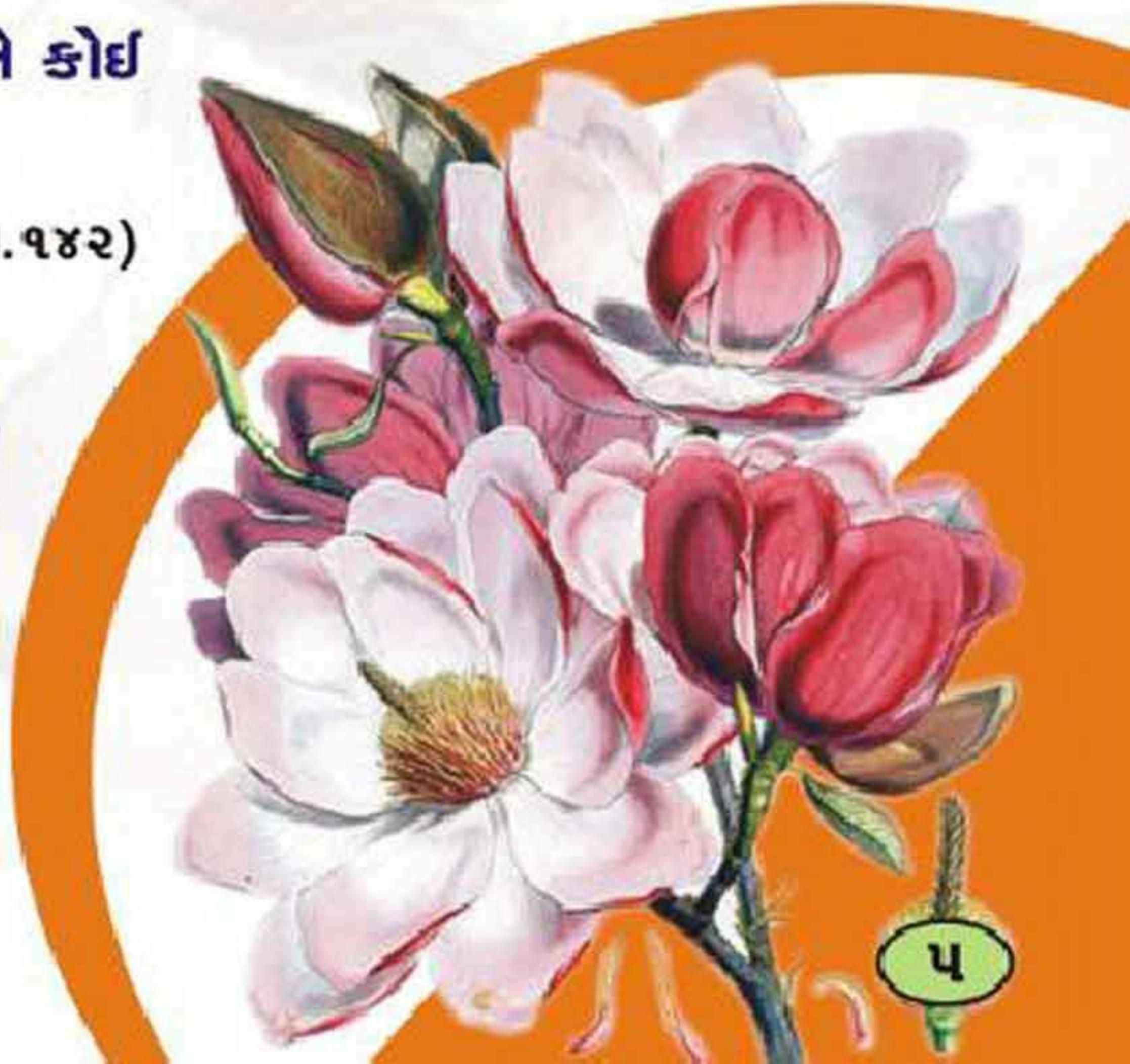
આ સૂરામાં જ 'જંગો બદ્ર' - (બદરની લડાઈ) ના પ્રસંગનું પણ સખિસ્તાર વર્ણન છે. ઈસ્લામની હકીકત - અન્ય ધર્મો ખોટા છે. તે - અંબિયા અ.સ.ની કંઠ અને તેની સજા - તકીયાની આજા - રસૂલ સ.અ.વ.ની આજાઓનું પાલન કરવું તે ફરજિયાત હોવા વિશે - હિન્દુ મરયમ સલા., હિન્દુ ઈસા અ.સ. અને હિન્દુ યાદ્વા અ.સ.ના જીવન પ્રસંગો - અંબિયા અ.સ.ની નભૂવતનું વર્ણન - મુખ્યાહિલાના પ્રસંગનો ઉલ્લેખ - વિગોરેના વર્ણનો, જગ્યા આ સૂરામાં આવરી લેવાયા છે.

તદઉપરાંત ચહૂદીઓ અને ઈસાઈઓના નૈતિક અધિકારનાની સ્થિતિ - દાન કરવાની ભાબતને પ્રોત્સાહન - ખાનએ કાઅબાની ફરજીલત - રસૂલ સ.અ.વ.ની ઉમત (અનુયાચીઓ)ની (અન્ય ઉમતો ઉપરની) શ્રેષ્ઠતા - કાફરો સાથે કેવો વ્યવહાર રાખવો જોઈએ તે અંગેની શીખ - વિગોરે જેવા અનેક અમલ સાથે સંકળાએલ અહુકામ (ધાર્મિક આજાઓ)નું પણ વર્ણન આ સૂરામાં છે.

આ સૂરાને પટ્ટવાનો ઘણો સવાલ છે. નબી સ.અ.વ. એ ઈશાદ ફરમાવ્યું છે કે 'જે વ્યક્તિ રાત્રે આ સૂરાને પટશે (તેનો તેને આટલો સવાલ મળશે કે જાણો) તેણે આખી રાત નમાઝ અને ઈબાદતમાં વિતાવી હોય. તેવી જ રીતે ઈમામ સાદિક અ.સ.થી રિવાયત છે કે 'જે વ્યક્તિ સતત સૂરએ આલે ઈમરાનની તિલાવત કરતો રહેશે, તેના અને અલ્લાહ વર્ચેના તમામ પડદાઓ હટાવી લેવામાં આવશે અને તે ખુદા પાસે જે યાચના કરશે (જે કાંઈપણ માંગશે) ખુદાવન્દે આલમ તેને તે અવશ્ય આપશે જ.''

કરજુ-બ-હસના

- ★ જો કોઈ વ્યક્તિ કોઈ મોમિનને તેના ઉધાર પરત ચુકવવાની સંઘરતા અને શક્તિના સમય સુધી કરજ આપે તો તેનો તે માલ (કરજ આપેલ રકમ) અકાતનો દરજજો રાખે છે. (એટલે કે તેમાં અકાત જેટલો સવાબ છે.) અને કરજ આપનાર વ્યક્તિના ઉપર તેને તે કરજ પરત ન મળે ત્યાં સુધી ફરિદતાઓ સલવાત મોકલતાં રહે છે.
- નભીયે અકરમ સ. અ. વ. (સવાલુલ આયમાલ-પા. ૩૦૮)
- ★ જશ્નના ભારણો લખેલું છે કે સદકાનો સવાબ દસ ગણો છે. જ્યારે કરજ આપવાનો સવાબ અટાર ગણો છે. કારણ કે કરજ લેવાવાળો તો પોતાની જરૂરિયાત જેટલું જ કરજ લે છે. પરંતુ સદકો તો જરૂરીયાત વગર પણ લેવામાં આવે છે.
- ઈમામ સાદિક અ. સ. (બિહારિ અનવાર-ભા. ૧૦૩ પા. ૧૩૯)
- ★ જો કોઈ વ્યક્તિ પોતાની જરૂરિયાતને કારણો પોતાના મોમિન ભાઈને ફરિયાદ કરે અને કરજ માંગે પરંતુ તેને તે (સંઘર) મોમિનભાઈ કરજ ન આપે તો ખુદાવને આલમ તેના ઉપર જશ્ન હરામ કરી દેશે.
- નભીયે અકરમ સ. અ. વ. (વસાએલુશ્શીઆ-ભા. ૧૩. પા. ૮૮)
- ★ કરજ લેવાથી દૂર રહો કેમ કે તે દીનના અપમાનનું કારણ બને છે.
- નભીયે અકરમ સ. અ. વ. (વસાએલુશ્શીઆ-ભા. ૧૩ પાન. ૭૭)
- ★ કરજ લેવાથી દૂર રહો કેમ કે તે રાતોના દુઃખો અને દિવસો દરમ્યાન અપમાનનું કારણ બને છે.
- ઈમામ અલી અ. સ. (વસાએલુશ્શીઆ-ભા. ૧૩ પાન. ૮૮)
- ★ કોઈ પીડા આંખોની પીડાથી વધારે સખત નથી અને કોઈ દુઃખ કરજદારીનાં દુઃખથી વધુ પીડાદાયક નથી.
- ઈમામ સાદિક અ. સ. (બિહારિ અનવાર-ભા. ૧૦૩-પાન. ૧૪૨)
- ★ લોહીનું સો પ્રથમ જે ટીપું શહીદના શરીરમાંથી પડે છે તે તેના તમામ ગુનાહોનો ફૂફારો (ગુનાહોનું માફ થઈ જવું તે)છે સિવાય કે કરજ. કેમકે કરજનો ફૂફારો તેને આદા કરવો જ પડશે.
- ઈમામ બાકિર અ. સ. (વસાએલુશ્શીઆ-૧૩/૮૫)

શયતાન માસ્કૂમીન એ.સ.લી રિવાયતોમાં

શયતાનનો વાર ઘણો સખ હોય છે. તે કોઈને મુક્તો નથી. ચાહે તે બાળક હોય કે વચ્ચે વ્યક્તિ - મુસલમાન હોય કે કાફર - પુરુષ હોય કે સ્ત્રી - મોમિન હોય કે મુનાફિક. તે દરેકની પાસે પોતાના જાર્યો કરાવે છે. લડાઈ અઘડા કરાવે છે. અને સમાજના તાણાં વાણાંને વેરવિખેર કરી દેવાની પેરવીમાં જ રહે છે. મનુષ્યના અસ્તિત્વના ભગીચાને આગ લગાડવાની ચિંતા તેને સૌથી વધારે રહે છે. બધાં મનુષ્યોના પિતામહ બાબા આદમ સાથે તેની ટક્કરનો બદલો લેવો તેજ તેનો ધ્યેય છે. ઘણાં નબી એ.સ. પાસે પણ તે સત્યના માર્ગોથી તેમને પદભ્રષ્ટ કરવા પહોંચી ગયો હતો. પરંતુ તેઓ ખુદાની તોફીક અને પોતાની પ્રાર્થનાના બળથી તેની (શયતાનના) જાળમાં ફૂસાયા નહીં. આપણાં જેવા સામાન્ય મનુષ્યોને સત્ય માર્ગોથી પદભ્રષ્ટ કરવાનો તો તેનો દરરોજનો કાર્યક્રમ હોય છે. અને તેમાં તેને સફળતા પણ મળે છે. પરંતુ મારા અગ્રીગ મિત્રો ! એટલું ચાદ રાખજો કે જો આપણે તેની જાળમાં અને તેના બહાનાઓમાં ફૂસાઈ જઈશું તો દુનિયા અને આખેરત બંનેમાં આપણા માટે તેનું પરિણામ ખરાબ જ આવવાનું છે.

આવો ! આજે આપણે ફરી માસ્કૂમીન એ.સ.ની કેટલીક રિવાયતો વિશે જાણકારી મેળવીને આ ઈલ્લીસ મલઉન (શયતાન) વિશે કેટલીક વિગતો જાણી લઈએ અને જો કોઈ કારણવશ આપણે કોઈ વખતે શયતાનની જાળમાં ફૂસાઈ જઈએ તો તેની મદદથી તે જાળમાંથી બહાર આવી શકીએ. તેનાથી રક્ષિત રહીએ અને તેનાથી બચીને રહેવાનો પ્રયાસ કરતાં રહીએ.

- ★ જેવી રીતે મનુષ્યના શરીરમાં લોહી ભ્રમણ કરે છે તેવી રીતે માનવશરીરમાં અંતરની વાસના પ્રેરિત ઈચ્છાઓ અને પ્રાણીના જેવી કામવાસનાના સ્વરૂપે શયતાન પણ ફરતો રહે છે.
નબીએ અકરમ સ. અ. વ. (શિહાબુલ અખબાર - પા. ૩૫૦ - સફ્ફીનતુલ બિહાર - ભા. ૪-પાન. ૪૩૦)
- ★ જો શયતાનો માનવીના હૃદયને પોતાના ચુંગાલમાં લેતાં ન હોત તો મનુષ્ય આકાશ અને પૃથ્વીના ફરિશતાઓના અંતરાત્માને પણ જોઈ શકતો હોત.
- નબીએ અકરમ સ. અ. વ. (જા મેઉસસાદાત. ભા. ૧-પા. ૪૪)
- ★ દરેક માર્ગ શયતાન બેઠો છે અને મનુષ્યને પોતાના પ્રત્યે આકર્ષે છે.
નબીએ અકરમ સ. અ. વ. (જામે ઉસસાદાત ભા. ૧-પા. ૧૮૩)
- ★ તમારામાંથી દરેકની સાથે એક શયતાન રહે છે.
નબીએ અકરમ સ. અ. વ. (બિહારુલ અનવાર-ભા. ૬૭-પા. ૪૦)
- ★ જે વ્યક્તિ અલ્લાહના દોરડાને મજબૂતાઈથી પકડી લેશો, શયતાન તેનું કાંઈ બગાડી શકતો નથી.
ઇમામ અલી. અ. સ. (રિસાલાએ - લુલે - લુલાલ - ૭૬)

મુખતારે આલે મુહમ્મદ સ. અ. વ.

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની શાહાદત પછી શીઆઓ ઉપર તો જાણે શોકના કુંગર તુટી પડ્યાં હતાં. દરેક જગ્યાએ અહલેબૈત અ.સ.ની મજલૂમી ઉપર રૂદન જ - રૂદન હતું. હૃદય શોકાતૂર હતાં. આંખોમાંથી અશ્રુઓ રોકાવાનું નામ નહોતાં લેતાં. અને તેવા વખતે બની ઉમૈયાના અત્યાચારો સામે બંડ પોકારીને કોઈ એવું પુછવાવાળો પણ નહોતો કે 'તમે લોકોએ રસૂલ સ.અ.વ. ના ફરગનને શા માટે શહીદ કરી દીધો ? ખાનદાને રિસાલતના ચંદ્રના ટુકડાઓને કરબલાના નપાણિયા વગાડામાં ભુખ્યા અને તરસ્યા રાખીને શા માટે શહીદ કરી દીધાં ? ખાનદાને રિસાલત અને તહારતની પવિત્ર સજ્ઞારીઓને શાહાદતે હુસૈન અ.સ. પછી પડદા વગર (મકનાઓ ચાદર વગર) શા માટે એક જગ્યાએથી બીજુ જગ્યાએ પ્રદર્શિત કર્યા ?'

જાણે કે અત્યાચારોનું તોકાન આવી ગયું હતું અને દરેક તેની ઝપટમાં આવી ગયા હતાં. ફરગને રસૂલ સ.અ.વ.ની શાહાદત પછી કરબલાના કેદીઓને દર-દર-દર ફેરવવા, હરમે ઈલાહી કાઅબાને વેરાન કરવો અને તેમાં આગ લગાડવી-રસૂલ સ.અ.વ.ના મદીના (શહેર - તેના વાસીઓ) ઉપર અત્યાચારોના પહાડ તોડવા - રસૂલ સ.અ.વ.ના આદરણીય અને ઈગ્રાતદાર સાથીઓ (અસહાબ) નો કલ્લે આમ કરવો - આ તમામ અત્યાચારો છતાંથે બધાં જ ખામોશ હતા. કોઈનામાં પણ આ અત્યાચારી શાસન સામે બંડ પોકારવાની હિંમત નહોતી. કોઈનામાં એટલી વીરતા નહોતી કે આ અત્યાચારી શાસનની આંખોમાં આંખો પરોવીને તેને પડકારે.

ચાંગીદ પોતાના કૃત્યોની દુન્યવી સજા તો મેળવી જ ચુક્યો હતો. પરંતુ તેના પછીના અત્યાચારી શાસકોએ પણ તેના પગલે જ ચાલીને અહલેબૈત અ.સ.ના ઉપર જુલ્મો અને અત્યાચારોનો દોર ચાલુ રાખ્યો હતો. તેથી ખાનદાને એહલેબૈત અ.સ.માટે

તો શાંત રહેવામાં જ સલામતી હતી અને તેમના માટે સમય પ્રમાણે શાંત રહેવું જ ફરજિયાત થઈ ગયું હતું.

વાતાવરણમાં એક વિચિત્ર સન્ધારો છવાએલો હતો. તેવે વખતે જ અહુલેઝૈત અ.સ.ના જે તરફદારો એક લાંબા સમયગાળાથી પોતાના મનમાં શોક અને કોધની અભિન ભરીને ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના ખૂનનો બદલો લેવાની તક શોધતાં હતાં તેમણે બંડ પોકાર્યો. તેમને ‘તવ્યાબીન’ કહેવામાં આવ્યાં. પરંતુ અત્ય સંખ્યા અને પ્રતિકુળ પરિસ્થિતિને કારણે તેમના બદલો લેવાના અવાજને દુંક સમયમાં જ દાબી દેવામાં આવ્યો.

હવે ફરી પાછો સન્ધારો હતો. પરંતુ આ સન્ધારો કોઈ એવા સરદારને સાદ પાડી રહ્યો હતો જે લાંબા સમયથી કેદખાનાના સણિયા પાછળ બંધક હતો. જેને તેના બાળપણમાં જ આપણાં મૌલા અલી અ.સ.એ આ બદલાના માર્ગો તેને સફળતા મળશે તેવી આગાહી કરી હતી અને પોતાના ખોળમાં બેસાડી પોતાનો માયાળુ હાથ તેના માથે ફેરબ્યો હતો. આ સરદાર પોતાની બદલો લેવાની ચળવળની પૂર્વતૈયારી પોતાના જેલવાસમાં જ કરી ચુક્યો હતો. તેથી તેણે જેલ મુક્ત થતાની સાથે ગુમ્ફ રીતે આ બાબતમાં ઈમામ સજ્જાદ અ.સ. પાસે પરવાનગી પણ મેળવી લીધી હતી. અને ૧૪ રબીઉલ અવ્યલ સને દુદુ હિજરીના દિવસે પોતાનો મજબૂત સાથ આપનારા

સાથીઓની મદદથી કૂફા શહેરમાંથી ‘યા લે સારાતિલ હુસૈન અ.સ.’નો (ખૂને હુસૈન અ.સ.ના બદલા’) નો નારો બુલંદ કર્યો. અને તે પછી તો મક્કમ ઈરાષ્ટકિલ અને દૃઢ મનોબળની આ મજબૂત શીલાઓએ અહુલેઝૈત અ.સ.ના દુશ્મનોનો

મજબૂતાઈથી મુકાબલો કર્યો. અને ફર્કણ
૧૮ માસના દુંકા ગાળામાં શહીદે
કરબલાના કલ્લમાં સામેલ થએલ ૧૮
હજાર કરતાં પણ વધારે મલઊનોને આ
સરદારની સરદારીમાં જહિનમમાં
મોકલી દેવામાં આવ્યાં. જેમાં મોટા મોટા
મલઊનો, એટલે કે કરબલાના યુદ્ધના
ચારીદના મોટા મોટા સરદારોને પણ
જહિનમમાં મોકલી દેવામાં આવ્યાં.

માલિક ઉશ્તરના નેક ફરગનું જનાબ ઈબ્રાહીમે પણ આ ભગીરથ કાર્યમાં આ સરદારનો
ભરપૂર સાથ આપ્યો. પરંતુ છેવટે તે સરદાર અને તેમના વફાદાર સાથીઓ આ
ચળવળમાં શહીદ થઈ ગયાં. પરંતુ એમણે એ કારનામો કરી બતાવ્યો કે આપણાં
માસસૂમીન અ.સ. એ જ્યારે પણ તેમને યાદ કર્યા છે ત્યારે તેમને પોતાની દુઆઓથી જ
નવાજયાં છે.

દા.ત. ઈમામ સજ્જાદ અ.સ. સમક્ષ તેમના બાબાના કાતિલનું માથું પહોંચ્યું ત્યારે
ઈમામ અ.સ.એ તરત જ તેને (આ સરદારને) દુઆ દીધી હતી અને તેના આ કાર્ય માટે
પોતાની પ્રસંગતા પ્રગટ કરી હતી.

એક પ્રસંગે આ સરદારના સુપુત્રની સામે ત્રણ વખત ઈમામ બાકિર અ.સ.એ
ફરમાવ્યું હતું કે ‘અલ્લાહ તમારા પિતા ઉપર રેહમત વરસાવે કે તેમણે અમારા ઉજ્જડ
થઈ ગએલા ઘરોને આબાદ કર્યા અને અમારું જે ખૂન કોઈપણ કારણ વગર વહાવવામાં
આવ્યું હતું તેનો બદલો લીધો.

વહાલા મિશ્રો ! આવા વાતાવરણમાં જેણે અહલેબૈત અ.સ.ના કુટુંબમાં ખુશાલીનો
પ્રસંગ ઉપરિથિત કરી આપ્યો તે સરદારનું નામ તો તમે જાણતાં જ હશો !

હા. આ તે સરદાર જ હતાં જેમને આપણી ઈમામતના ઈતિહાસમાં ‘મુખારે-
અહલેબૈત’ કહેવામાં આવે છે. જે હિજરી સનની પ્રથમ સદીમાં જન્મ્યા હતાં અને નબીએ
અકરમ સ.અ.વ. પછી ઈમામતોના આશ્રયમાં અહલેબૈત અ.સ.ના પ્રેમનું રસપાન કરતાં
રહ્યાં હતાં. આપના પિતા રસૂલ સ.અ.વ.ના મહાન સહાયી અબૂ ઉબૈદા હતાં. ભાઈઓ
હકીમ અને જખીર હતાં. જેઓ ફારસના યુદ્ધ (જંગો ફારસ) માં ઈસ્લામ કાજે શહાદતને
વર્ણી હતાં.

મુસા મુખરજાઅ

ઈમામ જવાદ અ.સ.ના સંતાનોમાં એક મહાન વ્યક્તિ પણ હતાં જેમનું નામ ‘**મુસા મુખરજાઅ**’ હતું. આપની કુનિયત (વંશાનું નામ) અબૂજલાફુર અને આપના નામ સાથે જેનો પ્રયોગ થાય છે તે ‘મુખરજાઅ’ આપનો લક્ખ હતો. ‘મુખરજાઅ’ શાબુનો અર્થ ‘બુરખાધારી’ (બુકાનીધારી) થાય છે. આપના પવિત્ર ચહેરામાંથી એટલો બધો પ્રકાશ પ્રગાટ થતો હતો કે આપે હમેશા બુકાની (નકાબ) ધારણ કરીને જ બહાર નીકળવું પડતું હતું. જેને કારણે આપને ‘મુખરજાઅ’ એટલે કે બુકાનીધારી (નકાબપોશ) કહેવામાં આવતું હતું. આપ સૌ પ્રથમ સાદાતે રાખી એટલે કે રાખી સાદાતના પિતામહ હતાં અને રાખી સાદાતની નરસ આપના થકી જ ફેલાએલી છે. આપ સન રૂપદુ હિજરીમાં કુમ શાહેર તશરીફ લાવ્યાં હતાં. પરંતુ અરબ લોકોએ ત્યાં આપને અપમાનિત કર્યા તેથી ત્યાંથી આપ કાશાન શાહેર તશરીફ લઈ ગયાં હતાં. કાશાન શાહેરમાં આપનું ભવ્ય સ્વાગત થાયેલ. પરંતુ પાછળથી જ્યારે અબુસ્સુદૈબ-હુસૈન-બિન-અલી-બિનઆદમ અને કુમ શાહેરના અન્ય સાધનસંપત્તિ લોકોને આપની અસલિયતની ખબર થઈ તો તેઓ કાશાન જઈને ક્ષમાયાચના સાથે આપને કુમ શાહેર પાછા લઈ આવ્યાં હતાં અને ત્યાં આપના માટે એક ઘરનો બંદોબસ્ત કરી દીધો હતો. તેમજ કેટલીક વાડીઓ અને બગીચાઓ આપને ખરીદી આપ્યાં હતાં. તે પછી ઈમામ જવાદ અ.સ.ની પુત્રીઓ અને આપની બહેનો ઝયનબ-ઉમ્રે મુહમ્મદ અને મયમૂના પણ ત્યાં (કુમ શાહેરમાં) આવી ગયાં હતાં.

કુમ શાહેરમાં જ્યારે આપનું અવસાન થયું ત્યારે અમીરે કુમ અળબાસ બિન અમરવ ગુજ્લવીએ આપની નમાઝે જનાગા પટાવી હતી અને કુનૂની નામના સ્થળે આપને ઉફું કરવામાં આવ્યાં હતાં. શયખકલીની એ કિતાબ કાફીમાં પ્રમાણાતિત આધારો સાથે લખ્યું છે કે જનાબ મૂસા મુખરજાઅ ઈમામ અ.સ. તરફથી અવકાફ (વક્ફ કરવામાં આવેલ મિલ્કતો)ના મુતવ્યલી (વ્યવરથાપક) પણ હતાં.

ઈਮામતનું અગ્રયારમું પુષ્પ

નામ અને નિઃબદ્ધ (વંશા)

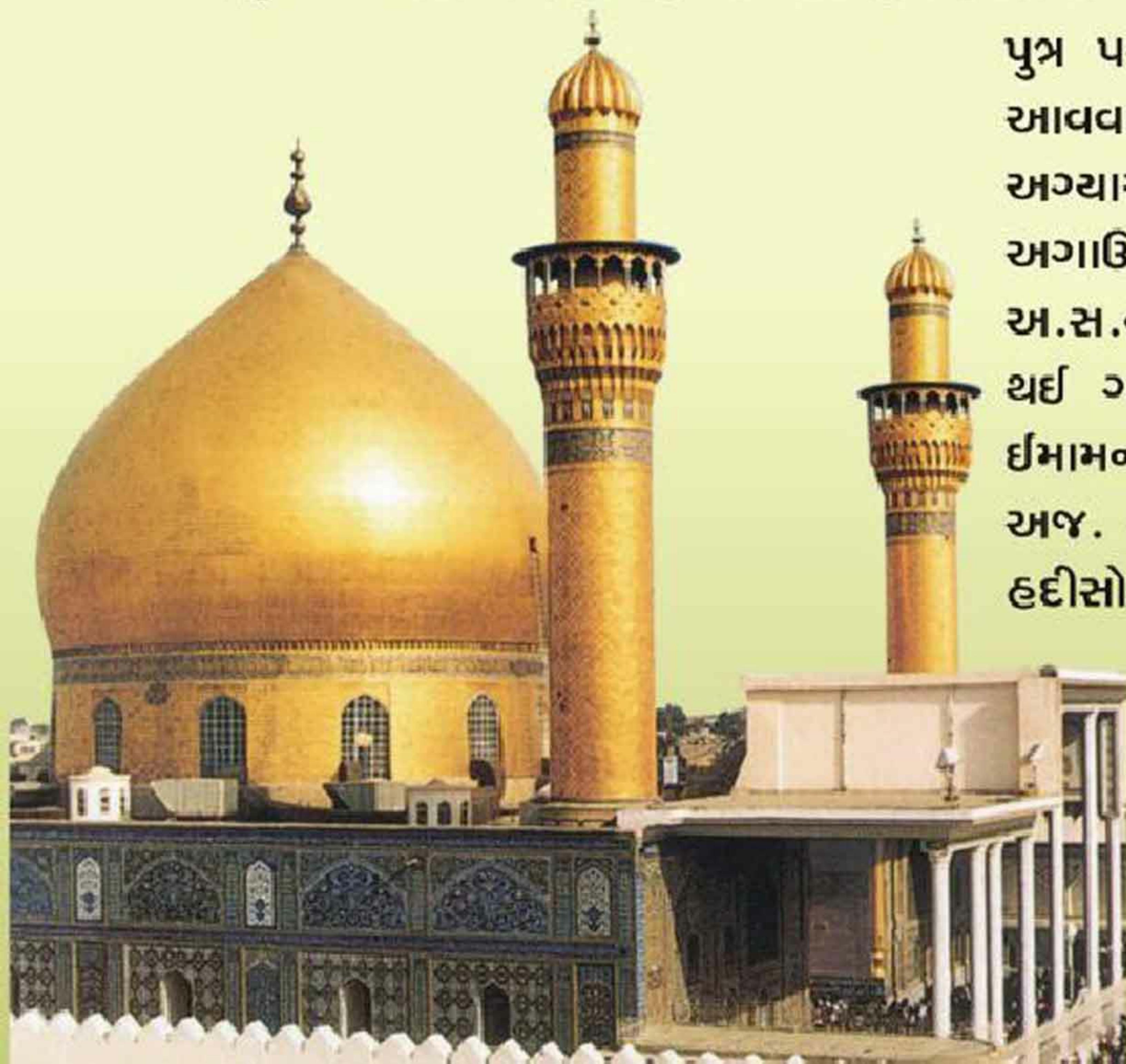
પવિત્ર નામ	: હસન
લક્ખ	: અસ્કરી
કુનિયત	: અબૂમુહમ્મદ
પિતાનું નામ	: અલી
માતાનું નામ	: હદીસ-સલીલ. જે ઈબાદત - રિયાઝત - પવિત્રતા અને દાનવીરતા (સખાવત)માં પોતાની જાતિ (સત્રીજાતિ) માટે એક ઉદાહરણીય સ્થાન ધરાવતાં હતાં.
વિલાદતની તારીખ	: ૮ રબીયુસ્સાની, હિજરી સન ૨૩૨
જન્મ સ્થળ	: મદીના મુનાફા
ઈમામતનો સમયગાળો	: ૬ વરસ
ઉંમર	: ૨૮ વરસ
શાહીદતની તારીખ	: ૮ રબીઉલ અષ્વલ, સન ૨૬૦ હિજરી
શાહીદતનું કારણ	: મોઅતમદ અણ્ણાસીએ આપને ગેર આપીને શાહીદ કરી દીધાં હતાં.
પવિત્ર રોજો	: ઈરાક (સામરા)
સંતાનોની સંખ્યા	: એક ફરગાન - હારત મહારી અજજલલાહો તાચાલા - ફરજહુશાશરીફ
વીંટીના નગીનાનો નક્શા	: 'ઈજ્ઞલલાહા શાહીદ'

ઈમામત :

અગ્યારમા ઈમામ પોતાના વાલિદે બુઝર્ગવારની શહાદત પછી ખુદાના હુકમ અને અગાઉ થઈ ગાએલા અઈભ-એ-તાહેરીનની નિયુક્તિથી ઈમામતના મહાન હોંદા પર જિરાજમાન થયાં હતાં. પોતાની ઈમામતના છ વરસના સમયગાળા દરમ્યાન ખલીફા તરફથી આપના ઉપર જે સખાઈઓ અને અત્યાચારો કરવામાં આવતાં હતાં તેને કારણે 'તકીયા' ની સ્થિતિમાં ખુબ જ સાવચેતીપૂર્વક કાર્ય કરતાં હતાં. આપ આમ લોકોને-એટલે સુધી કે પોતાના શીઆઓ (અનુયાયીઓ) સુધ્યાને પોતાની પાસે આવવા નહોતા દેતાં. ફક્ત આપને અંગાત રીતે ઓળખનાર કેટલાંક અંગાત લોકો જ આપની સેવામાં હાજરી આપી શકતાં હતાં. આવી રીતે આપે મોટા ભાગો નજરબંદીની હાલતમાં જ પોતાનું જુવન વિતાવ્યું છે.

આ સઘળી સખાઈઓ અને દબાણનું સૌથી મોટું કારણ તો એ હતું કે તે સમય સુધીમાં શીઆઓનું સંખ્યાબળ અને તેમની શક્તિ અવગાણી ન શકાય તેટલી હુદે પહોંચી ગઈ હતી. અને શીઆઓ ઈમામતમાં શ્રદ્ધા ધરાવતાં હોવાને કારણે અને શીઆઓના અઈભ્મા અ.સ. (ના નામો પણ) જાણીતા હોવાના કારણે દરેક ખલીફાનો પ્રયત્ન એ જ રહેતો હતો કે પોતાના સમયના ઈમામને વધુમાં વધુ પોતાની નજર સમક્ષ અને પોતાના કંદ્રોલમાં રાખવામાં આવે અને શક્ય એટલી ગૃહી રીતે અને પોતાના ગૃહી કાવત્રાઓ વડે અઈભ્મા અ.સ.ને ખત્મ કરવાની પેરવીમાં જ રહેતો હતો. બીજુ એ કે ખલીફાને એ વાતની જાણ પણ થઈ ગઈ હતી કે શીઆઓ અગ્યારમા ઈમામ અ.સ.ના

પુત્ર પર શ્રદ્ધા રાખે છે. (તેમના આવવાની પ્રતિક્ષા કરે છે.) અને અગ્યારમાં ઈમામ અ.સ. અને અગાઉ થઈ ગાએલાં તમામ અઈભ્મા અ.સ.ની હંદીસોથી એ વાત જાહેર થઈ ગઈ હતી કે આ અગ્યારમા ઈમામના ફરગન્દ મહંદીયે મવઉંડ અજ. હશો. કે જેમના વિશે સર્યા હંદીસોમાં દરેક ખાસ અને આમ

વ्यक्तिने એ જાણકારી આપી દેવામાં આવી હતી, આ ઈમામના ફરગંજ જ બારમાં અને અંતિમ ઈમામ (અ.સ.) હશે એ કારણે જ અગાઉ થઈ ગાએલાં અઇમ્મા (અ.સ.) કરતાં અગ્યારમાં ઈમામ અ.સ.ને ખલીફા દ્વારા વધારે સાખાઈપૂર્વક નજરકેદ રાખવામાં આવ્યાં હતાં અને તે સમયના ખલીફાએ પણ દંઢ નિશ્ચય કરી

લીધો હતો કે કોઈપણ રીતે શીઆ ઈમામતની આ શ્રદ્ધાને જ ખત્મ કરી દેવામાં આવે અને શીઆ ઈમામતના આ દ્વારને સંદર્ભ બંધ કરી દેવામાં આવે તેથી જ્યારે અગ્યારમાં ઈમામ અ.સ.ની બીમારીના સમાચાર ખલીફાએ સાંભળ્યાં ત્યારે તરત જ આપની પાસે વૈધો અને હકીમો મોકલ્યાં, અને સાથે જ પોતાના કેટલાંક ભરોસાપાત્ર વ્યક્તિઓને પણ આપના ઘરે મૂકી દીધાં, જે કાગી હતાં અને હમેશા આપની સાથે જ રહેતા હતા અને ઘરના અંદરની અને બહારની પરિસ્થિતિ ઉપર નજર રહ્યા હતાં. ઈમામની શહાદત પછી પણ આપના પવિત્ર ઘરની ઝડતી લેવામાં આવી હતી અને દાઈઓ વડે આપની દાસીઓનું નિરિક્ષણ કરાવવામાં આવ્યું. બે વરસ સુધી ખલીફાના માણસો આપના પુત્રને શોધી કાઢવાનો પ્રયત્ન કરતાં રહ્યાં, એટલે સુધી બિલ્કુલ નિરાશ થઈ ગયાં.

અગ્યારમાં ઈમામ અ.સ.ને આપની શહાદત પછી આપના ઘરની અંદર જ આપના પિતાની બાજુમાં જ સામરા શહેરમાં દફનાવવામાં આવ્યાં હતાં.

આપણે એ જાણી લેવું જોઈએ કે અહલેબૈતના અઇમ્મા (અ.સ.) એ પોતપોતાના જુવનકાળમાં જ વિદ્ધાનો-હદીસના વિદ્ધાનો અને બુદ્ધીશાળીઓના ઘણાં સમૂહોને જ્ઞાનના આભૂષણો વડે સજાવી દીધાં હતાં કે જેમની સંખ્યા સેંકડો નહીં પરંતુ હજારો સુધી પહોંચી ગઈ હતી. સંક્ષિપ્તમાં રજુઆત કરવાની જરૂર હોવાથી અમે તેમના નામો - તેમના જુવન ચરિત્ર અને પુસ્તકોની યાદી આપી શકીએ તેમ નથી.

(ઈશ્વરાદ - મુફ્ફીદ - પાન.૩૧૫ - દલાએલુલ ઈમામત - પા.૨૨૩ - ફુસુલુલ મોહિમ્મા પા. ૨૬૬-૨૭૨ - મનાકિબે - ઈધને - શહર આશૂબ ભા.૪, પા. ૪૨૨ - ઉસૂલે કાફી - ભા. ૧ - પાન. ૫૦૨)

નહજુલ – બલાહાઈ

ડાહપણ ભરી વાતો

ઉપકાર

- ★ જો તમે ઈચ્છાઓ હોવ કે તમારા ઉપર ઉપકાર કરવામાં આવે તો તમે પણ (બીજાઓ ઉપર) ઉપકાર કરો.
- ★ ઉપકાર લોકોને ઉપકાર કરનારનો દાસ બનાવી દે છે.
- ★ બુરી વ્યક્તિની સાથે ભલાઈ (નેકી) કરવી તે સર્વોત્તમ છે. (શક્ય છે કે આ કાર્ય મોટે ભાગે તેના સુધરી જવાનું કારણ બને છે.)
- ★ જેણો તમારી સાથે ખરાબ વર્તન કર્યું હોય તેની સાથે તમે સારું વર્તન કરો અને જેણો તમને સત્તાવ્યાં હોય તેને માફ કરી દો.
- ★ ઉપકારનો સૌથી વધારે હક્કદાર એ વ્યક્તિ છે જેના ઉપર અલ્લાહાને ઉપકાર કર્યો હોય અને પોતાની કુદરતના બંને હાથ જેના માટે પહોળા કરી દીઘાં હોય.
- ★ સર્વશ્રોષ બંદો એ છે કે ભલાઈ કરીને ખુશ થાય છે અને જો તેનાથી બુરાઈ થઈ જય તો તેની અલ્લાહ પાસે ક્ષમાયાચના (ઈસ્ટિગફાર) કરે છે.
- ★ બીજાઓ ઉપર ઉપકાર કરવું તે તમારા માટે જરૂરી છે કેમકે તે સર્વશ્રોષ સમૃદ્ધિ છે.
- ★ જે પોતાના ચાલૂ-(વર્તમાનમાં કરે છે તે) ઉપકાર કરવાનું બંધ કરી દે છે તો અલ્લાહ પણ તેના ઉપર પોતાના ભવિષ્યમાં થનારા ઉપકારોની શક્યતાઓ ખતમ કરી દે છે.
- ★ ઉપકાર કરવું તે ઈરલામની શોભા છે.
- ★ એક દિવસ ઈમામ અલી અ.સ.એ ફરમાવ્યું કે ‘મેં કોઈ ઉપકાર કર્યો નથી.’ લોકોએ આશ્ર્યચિકિત થઈને પૂછ્યું ‘મોલા ! આ શું ફરમાવ્યું ?’ આપે કુરાનની એ આયત સંભળાવી કે ‘જો તમે કોઈ ના ઉપર ઉપકાર કર્યો તો પોતાના માટે જ કર્યું - અને કોઈની સાથે ભૂંડાશ કરી તો તે પણ પોતાના માટે જ કરી.’

એક બેનળો પ્રેમ

આપનું મુખ્યાત્મક નામ ફાતેમા હતું. આપ ‘માઅસ્કૂમા’ના લક્ષ્યથી પ્રખ્યાત હતાં. આપના મહાન પિતા સાતમાં ઈમામ હિન્દુસ્તાન-બિન-જાહિર અ.સ. હતાં અને આપના મહાન માતાનું નામ હિન્દુસ્તાન નજમા ખાતૂન હતું. આ સજ્જારી જ (એટલે કે જનાબ નજમા ખાતૂન) આપણાં આઠમાં ઈમામના પણ માતા હતાં. એટલે કે હિન્દુસ્તાન માઅસ્કૂમા સલા. અને ઈમામ રિઝા અ.સ. બંનેના માતા એક જ હતાં. આપની પુણ્યશાળી વિલાદત સને ૧૭૩ હિજરીમાં પહેલી જિલ્કાઅદના દિવસે મદ્દીના મુનાફ્રામાં થઈ હતી. હજુ વધારે દિવસો પસાર થયાં નહોતા કે આપ પોતાના મહાન માયાળુ પિતાની છત્રછાયાથી વંચિત થઈ ગયાં. આપના પિતાની શહાદત હાડુનના કેદખાનામાં બગદાદમાં થઈ હતી. પિતાની શહાદત પછી આપ પોતાના પ્રેમાળ ભાઈ હિન્દુસ્તાન અલી-બિન-મૂસિયે-રિઝા અ.સ.ની છત્રછાયામાં આવી ગયાં હતાં. સન ૨૦૦ હિજરીમાં મામૂન અલ્બાસીના અતિ આગ્રહ અને ઘમકીઓને કારણે ઈમામ અ.સ. સફ્ર કરવા ઉપર મજબૂર થઈ ગયાં. ઈમામ અ.સ. એ ખુરાસાન જવાના પોતાના આ પ્રવાસમાં પોતાના સગાવહાલામાંથી કોઈને પણ પોતાની સાથે લીધાં નહોતાં. ઈમામ અ.સ.ની હિન્દુસ્તાના એક વરસ પછી પોતાના ભાઈના દર્શન માટે વ્યાકુળ થઈ જઈને આપ સલા. એ પણ પોતાના વતનને અલવિદા કહી અને પોતાના કેટલાંક ભાઈઓ અને ભત્રીજાઓ સાથે ખુરાસાન તરફ પ્રયાણ કર્યું. આપ જ્યાં જતા ત્યાં દરેક શાહેર અને દરેક મહોલ્લામાં આપનું પ્રેમપૂર્વક સ્વાગત થતું હતું. આ એજ સમયગાળો હતો જ્યારે આપ પોતાની ફોઈ હિન્દુસ્તાન

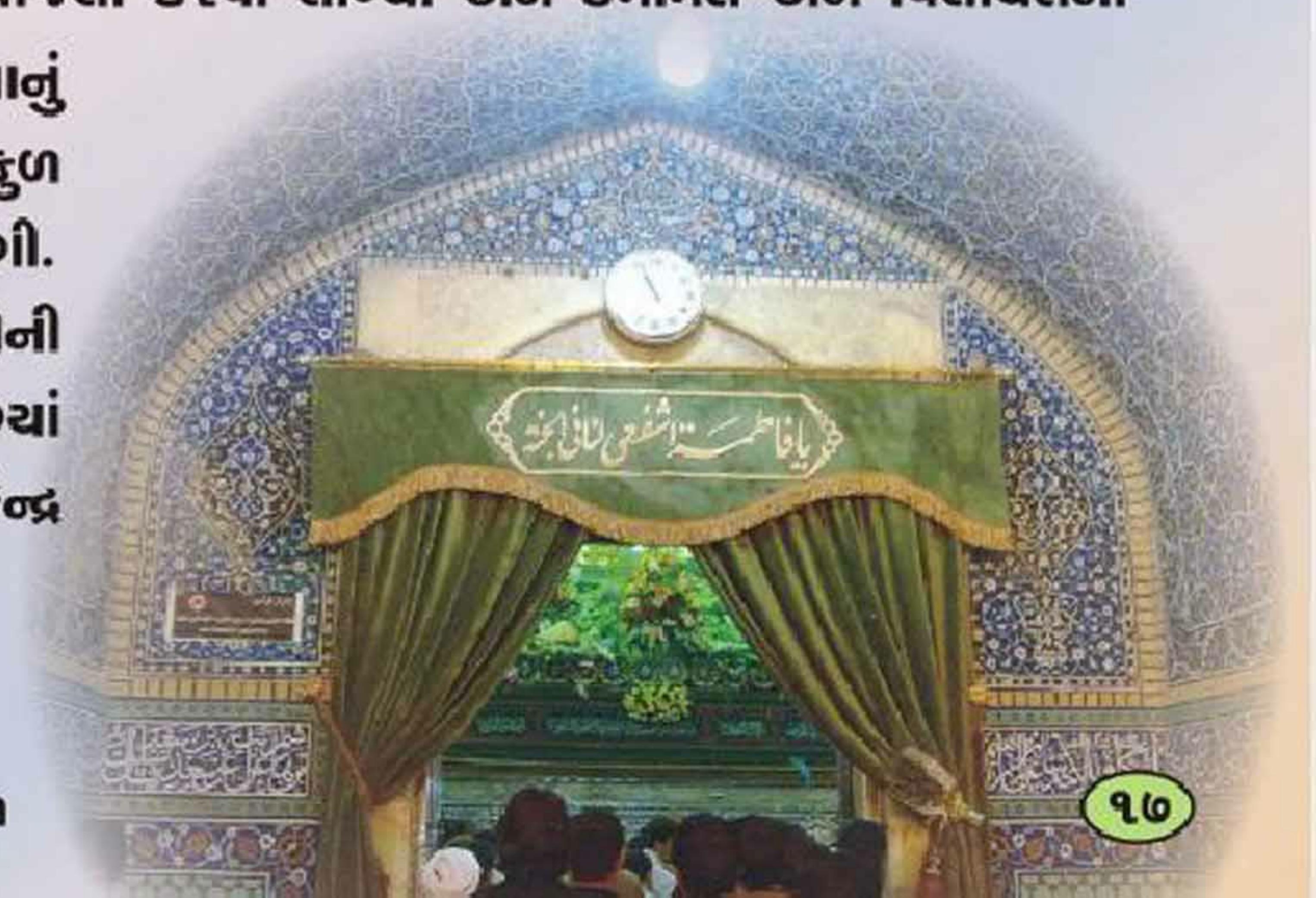
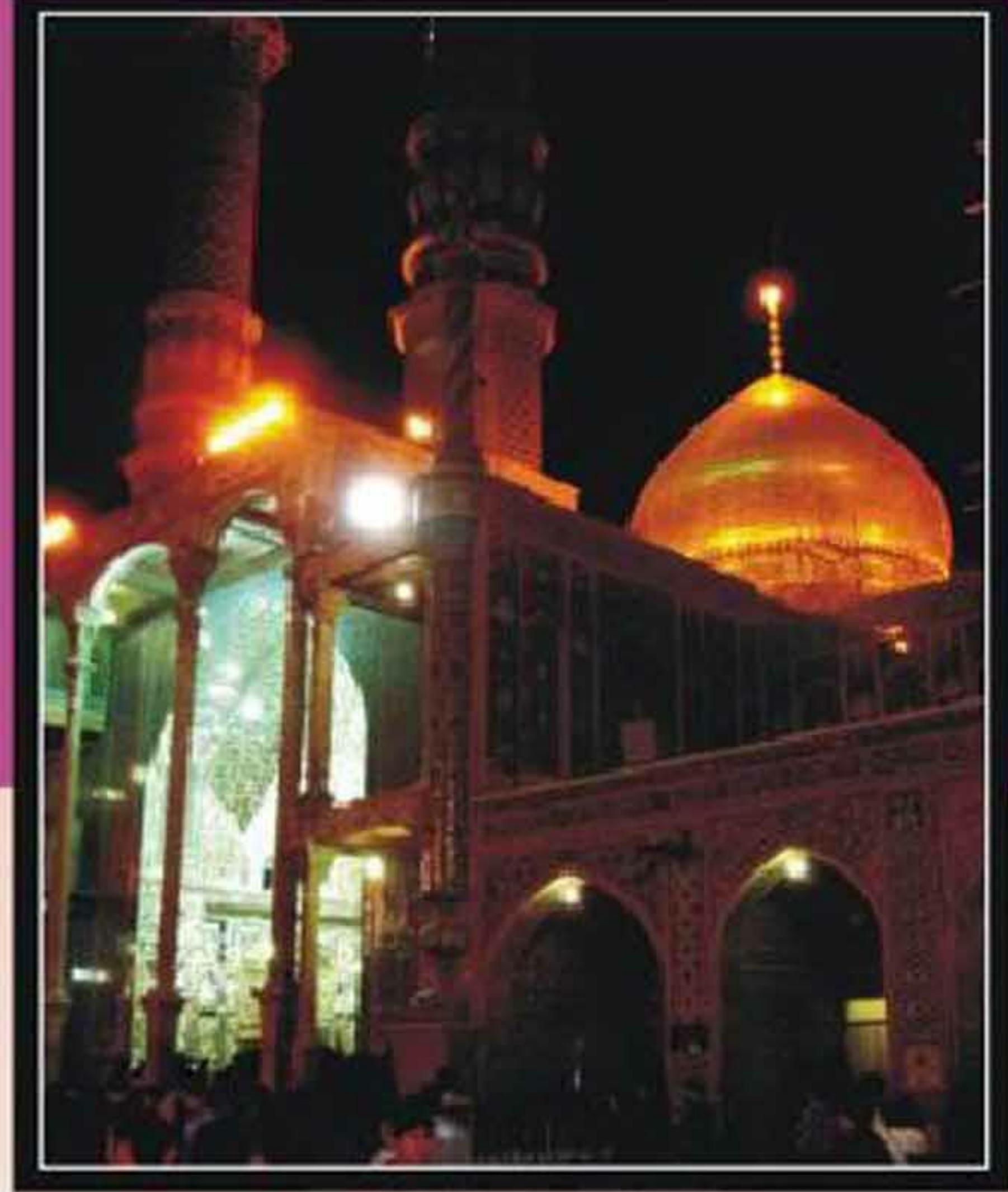
ગ્રયનબ (સલા.)ના પગલે ચાલીને ઈમામ અ.સ.ના મગલૂમ હોવાનો અને પોતાના ભાઈની ગુરબતનો સંદેશો મોઅમેનીન અને મુસલમાનોને પહોંચાડતાં રહ્યાં હતાં અને બની અલ્બાસના ફરેબી શાસન પ્રત્યે પોતાના તથા અહુલેભેત અ.સ.ના વિરોધને પ્રદર્શિત કરતાં હતાં. એ કારણે જ જ્યારે આપનો કાફલો ‘સાવા’ શાહેર નજીક પહોંચ્યો તો જેમના માયે બની અલ્બાસના શાસનની છત્રછાયા હતી તેવા અહુલેભેતના કેટલાંક દુશ્મનોએ આપનો માર્ગ

અવરોધી દીઘો અને હિંગરત માઅસ્કૂમા સલા.ના કાફલા સાથે ચુંધ આદર્યું. આ કાફલો તો કોઈ સૈનિકોનો કાફલો નહોતો. પરિણામે આ કાફલાના તમામ પુરુષો આ ચુંધમાં શહીદ થઈ ગયાં. એક રિવાયત એવી પણ છે કે હિંગરત માઅસ્કૂમા સલા.ને પણ ઝેર આપવામાં આવ્યું. અંતે હિંગરત માઅસ્કૂમા સલા. આ પહાડ જેવા મોટા શોકને કારણે અને અત્યારોના ઝેરને કારણે બીમાર પડી ગયાં તેને કારણે ખુરાશાન શહેર તરફનો પ્રવાસ અશક્ય થઈ ગયો તેથી છેવટે સાવા શહેરથી કુમ શહેર જવાનો ઈરાદો જહેર કર્યો અને પુછ્યું કે સાવા

શહેરથી કુમ શહેરનું અંતર કેટલું છે ? લોકોએ આપને તે અંતર જણાવ્યું. ત્યારે આપે કહ્યું કે મને કુમ લઈ જાવ. કેમકે મેં મારા આદરણીય પિતાથી સાંભળેલું છે કે શહેર કુમ અમારા શીઆઓનું કેન્દ્ર છે. આ મહાન સંજારીએ ફક્ત ૧૭ દિવસ આ શહેરમાં જીવન વિતાવ્યું. આ સમયગાળામાં પણ આપ ખુદાથી રામો-ન્યાગની વાતો કરતાં રહ્યાં હતાં અને હમેશાં તેની ઈભાદતમાં જ પરોવાએલાં રહેતાં હતાં. છેવટે ૧૦ રબીયુસ્સાનીના દિવસે અને એક રિવાયત પ્રમાણે ૧૨ રબીયુસ્સાની સન ૨૦૧ના દિવસે પોતાના પ્રેમાળ ભાઈના પ્રકાશિત મુખાવિન્દના દર્શાન વગર જ ખુબ જ શોક અને કષ્ટ વેઠચાં પછી પરદેશમાં જ આપની આંખો બંધ થઈ ગઈ. હિંગરત માઅસ્કૂમા સલા.ના પવિત્ર શરીરની દર્શન વિધી પછી મૂસા-બિન-ખગરજાએ એક ચટાઈની છગ્રી આપની પવિત્ર કબર પર બંધાવી આપી હતી. તે પછી ઈમામ જવાદ અ. સ.ની ઓલાદમાંથી જનાબ જયનબાએ હિજરી સન ૩૫૮માં પહેલો ગુંબદ (ધુમટ) પોતાની આ મહાન ફોઈની પવિત્ર કબર ઉપર ચણાવ્યો હતો, અને તેથી જ આ મહાન ખાતૂનની પવિત્ર કબર અહુલેબૈત અ. સ. ના ચાહવાવાળાઓ અને અનુયાયીઓ માટે કિલ્લો થઈ ગઈ. જ્યાં આવીને તેઓ પોતાની શ્રદ્ધાની પુષ્પાંજલી કરવા લાગ્યાં અને ઈમામત અને વિલાયતના પ્રેમીઓ માટે આ ભારગાહ એક દવાખાનું બની ગઈ કે જ્યાં આવીને આકુળ વ્યાકુળ મનને સાંત્યના મળવા લાગ્યી.

આમ મુશ્કિલ કુશાની પુત્રી લોકોની મોટીમોટી મુર્કેલીઓ દૂર કરવા લાગ્યાં અને નિરાશ લોકોની આશાઓનું કેન્દ્ર બની ગયાં છે.

હુદ્રા હુદ્રાવો

કુયકાઓ

એક અસફળ લેખકની પરિસ્થિતિ એટલી ખરાબ થઈ ગઈ કે અરજુઓ લખવા લાગ્યો અને તેમાં કાબેલ બની ગયો.

એક દિવસ તેની પાસે એક વૃદ્ધ આવ્યાં અને કહ્યું કે 'મારી પરિસ્થિતિ ઘણી ખરાબ છે. આપણાં દેશના પ્રમુખશ્રીને મારી આવી પરિસ્થિતિમાં સહાય આપવા એક અરજુ લખી આપો.'

તે લેખકે અરજુ લખી અને તે વૃદ્ધને સંભળાવી તો તે વૃદ્ધ રડવા લાગ્યાં. લેખકે પૂછ્યું 'કાકા ! રડો છો કેમ ?'

તે વૃદ્ધે કહ્યું 'તે લખેલી અરજુની વિગતો સાંભળીને રડી રહ્યો છું.' મને પણ ખબર ન હોતી કે મારી પરિસ્થિતિ આટલી બધી ખરાબ થઈ ગઈ છે.

એક જાડી વ્યક્તિએ એક પાતળી વ્યક્તિને કહ્યું 'તમને જોઈને તો એવું લાગે છે કે જગતમાં દુકાળ પડી ગયો છે.'

પાતળો-દુર્બળ વ્યક્તિ : અને તમને જોઈને એવું લાગે છે કે આ દુકાળનું ખરું કારણ તમે જ છો.

એક ભિખારીએ એક ઘરના બારણે જઈને કહ્યું : 'બેન ! તમારે ત્યાં ભૂખ્યા માટે ભોજન છે ?'

તે રત્ની : હા છે, પરંતુ હજુ સુધી એ ભૂખ્યો ઓફિસેથી પાછો નથી આવ્યો.

એક ખેડૂત બેંકમાં આવ્યો અને તેણે બે હજાર રૂપિયાની લોન માટે અરજુ કરી.

મેનેજરે પૂછ્યું 'શું જમિન આપશો ?'

ખેડૂતે કહ્યું 'મારી પાસે રેણ ગાયો છે.' ખેડૂતને તે કારણે બેંકમાંથી લોન મળી ગઈ.

થોડા સમય પછી તે ખેડૂત ઘણી મોટી રકમ લઈને બેંકમાં આવ્યો અને તેમાંથી બે હજાર રૂપિયા કાટીને પોતાની લોન ભરપાઈ કરી દીધી.

બેંક મેનેજરે કહ્યું 'આપ બાકીની રકમ પણ અમારી પાસે જ જમા કરાવી દો.'

ખેડૂતે આંખો કાટીને કહ્યું 'તમારી પાસે જમિન તરીકે કેટલી ગાયો છે ?'

માઅસૂરીન અ.સ.ની માતાઓ

ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.ની વાલિદાને ગિરામી (ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.ના મહાન માતા)

નામ અને વંશ : ઉભે સલ્મા - બર્રાઈ - જહાન બાનું - હરાર - ખૂલા - સલીકા - સલીમા - શહરનાગ - ગગાલા - ફાતેમા - મરયમ- વગોરે નામો હોવાનું વર્ણન મળે છે. પરંતુ આપણાં પ્રાચીન શીઆ પુસ્તકોમાં આપનું ‘શહરબાનું’ નામ મોટા પ્રમાણમાં વર્ણવવામાં આવેલ છે. તેથી શક્ય છે કે આપનું અસ્લી નામ ‘શહરબાનું’ હોય અને બાકીના બધાં આપના ઈલ્કાબ હોય.

આપના પિતા : યારદ ગાઈ - જિન શહરયાર - જિન-શી-રવિયાહ-જિન-કિસરા પરવેજ
(યારદ ગાઈ ગ્રીજો છેલ્લો સાસાની સમાટ)

આપની ફળીલતો : આપ ઈરાનના બાદશાહની પુત્રી હોવા છતાં અને ત્યાં કોઈ હાદી ન હોવા છતાં પણ ઈરલામના શિક્ષણ પ્રત્યે આકર્ષણી ઘરાવતાં હતાં અને ઈરલામ પ્રત્યે આપને ગાઢ પ્રેમ હતો અને આપ પોતાના મુલ્કની આંજિદ - સાલેહ - ઘણી જ સદ્યારિઝ્યવાળી (નેક) અને દાનવીર સજ્ઞારી હતાં. ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.ની માતા થયાનું અતિ મહાન સન્માન આપને પ્રાપ્ત થાયેલ છે. આપ હંડીસોના રાવી પણ હતાં.
(કિતાબ કુહાસા-ભા. ૨-પા. ૨૭૫-મામકાની ભા. ૩ પા. ૮૦)

ફારસના યુધ્ય સમયે જ્યારે આપ મદીના આવ્યાં તે પહેલાં જ એક દિવસ સ્વપ્નમાં રસૂલે ઈરલામ સ.અ.વ. અને બીજા દિવસે સ્વપ્નમાં જ. ફાતેમા ઝહરા સલા.ને જોયાં હતાં. તેમણે બંનેએ સ્વપ્નમાં જ આપને પોતાના ફરમણ ઈમામ હુસૈન અ.સ. સાથે લગ્નનો પ્રસ્તાવ મુક્યો હતો અને ઈરલામની સફળતાના સમાચાર આપ્યાં હતાં અને જનાબ શહરબાનુંએ તે સમયે જ જનાબ ફાતેમા ઝહરા સલા.ના હાથે ઈરલામ ધર્મ અંગીકાર કર્યો હતો. (મખરુજ-ભા. ૨-પા. ૮૩)

જ્યારે જનાબ શહરબાનુંએ ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો લગ્ન માટે સ્વીકાર કર્યો હતો ત્યારે જનાબ અમીરીલ મોઅમેનીન અ.સ. એ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ને ફરમાવ્યું હતું કે ‘હે વત્સ! આ દીકરી તમારા માટે સમગ્ર પૃથ્વી ઉપર સર્વશ્રોષ હોય તેવા પુત્ર રત્નને જન્મ આપશો.’ (કુલેની - ભા. ૧-પા. ૪૮૬)

અને તે પ્રમાણે જ આદમે અહ્લેબેત અ.સ. મૈયાદે સજ્જાદ - ઝાનુલ આલેદીન - હારત અલી ઈન્જનુલ હુસૈન અ.સ. ની વિલાદતે બા સાચાદત સને ૩૮ હિજરીમાં આપના ઉદ્રેથી જ થઈ હતી.

પવિત્ર કબર : જન્મતુલ બકીઅ.

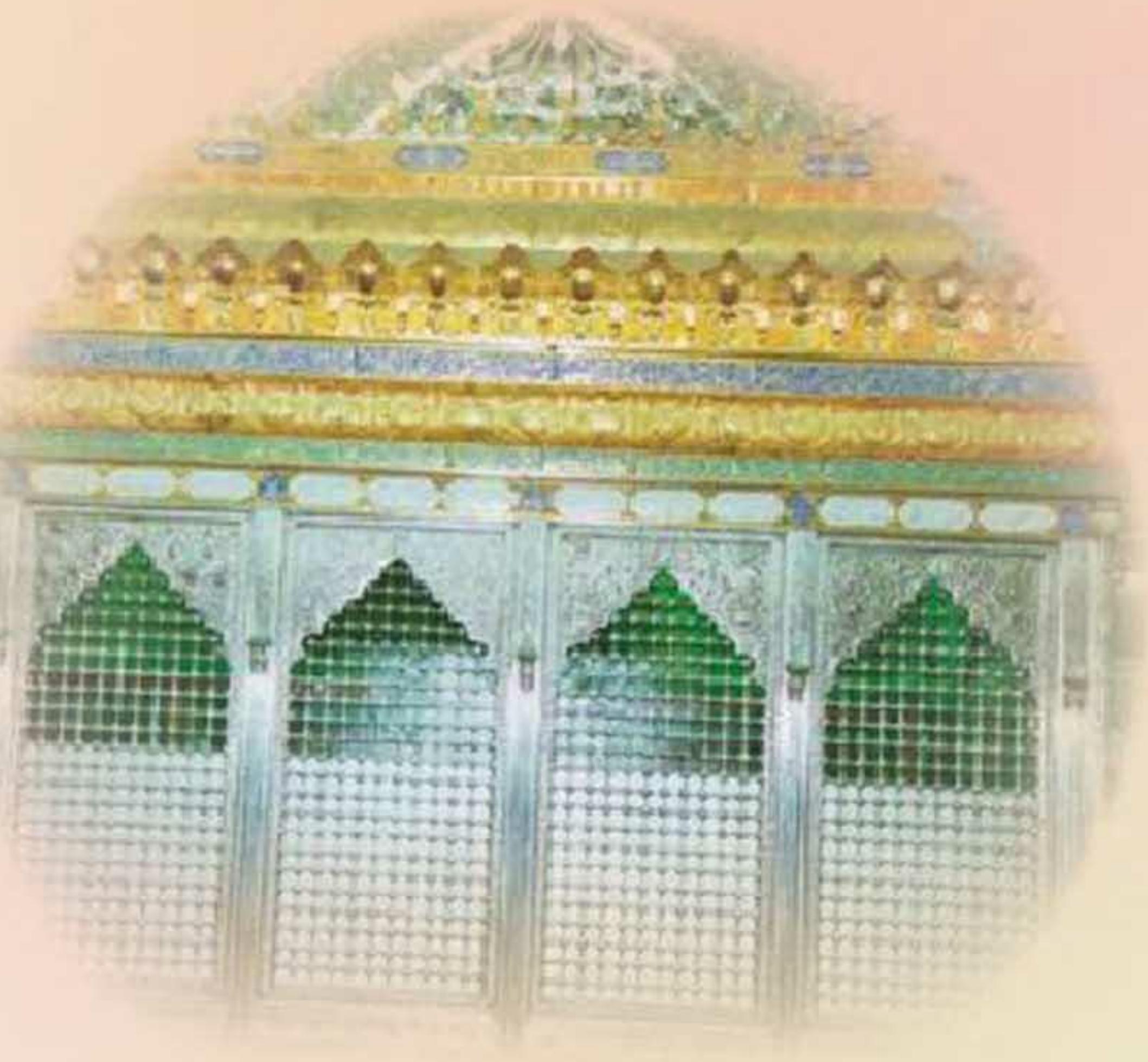
માઅસૂમા અ.સ.ની કરામતો

(૧) મુંગી છોકરી :

હુજ્જતુલ ઈસ્લામ - વલ - મુસ્લેમીન જનાબ - આકાએ ઈમામીએ લખ્યું છે કે :

૧૦ રજબ ૧૩૫૮ હિજરી અને ગુરુવારના દિવસે 'આભેરોસાન સિતારા'ની રહેવાસી એક ૧૩ વર્ષિય છોકરી પોતાના માતા-પિતા સાથે કુમ આવી. આ છોકરી કોઈ રોગને કારણે સંપૂર્ણપણે મૂંગી થઈ ગઈ હતી. ડોક્ટરોને બતાવ્યા પછી પણ તેનો ઈલાજ થઈ શક્યો નહોતો અને જ્યારે ડોક્ટરોથી નિરાશ થઈ ગયાં ત્યારે તે લોકો તે મૂંગી છોકરીને લઈને હિન્દુ ફાલેમા માઅસૂમા સલા.ના હરમની શરણે આવ્યાં. બે રાત્રીઓ સુધી તે છોકરી અરીહની પાસે બેસી રહી અને પોતાની બેજુબાનીની જુબાન વડે કચારેક તો રાગોનિયાળની વાતો કરતી રહી અને કચારેક રડતી રહી. ત્રીજુ રાત્રે અચાનક હરમશરીરના તમામ દીવાઓ ઓલવાઈ ગયાં અને તે સમયે જ તે છોકરી હિન્દુતે માઅસૂમા સલા.ની અસીમ કૃપાની છત્રછાયામાં આવી ગઈ અને તેણે એક વિચિત્ર રીતે ભૂમ પાડી જેને ત્યાંના ખાદિમો અને દર્શનાર્થીઓએ સાંભળી. ભૂમ સાંભળતાં જ ત્યાં એકગ લોકો તેના ઉપર તુટી પડ્યાં કે તેના વસ્ત્રનો એક નાનકડો ટુકડો તબર્ક (પ્રસાદી) તરીકે લઈ જાય. પરંતુ આ બાબતમાં સતેજ ખાદિમો તરત જ તે છોકરીને એક અન્ય ઓરડામાં લઈ ગયાં. (કે જેને કશીકખાના કહેવાય

છે) એટલે સુધી કે એકમ થાએલ લોકો ઓછાં થઈ ગયાં. તે છોકરીને શું યચું હતું તે અંગો પુછવામાં આવતાં તેણે જણાવ્યું કે જ્યારે હરમના દીવાઓ ઓલવાઈ ગયાં ત્યારે મેં જુવનમાં કચારેય જોયો ન હોય તેવો મ્રકાશ અને નૂર ત્યાં જોયા. પછી મેં હિન્દુ માસ્કુમા સલા. ને જોયાં, જે ફરમાવી રહ્યાં હતાં : ‘હવે તું બોલી શકે છે.’ આ સાંભળીને મેં અચાનક ભૂમ પાડી અને જોયું કે હું ખરેખર બોલતી થઈ ગઈ છું.’

(૨) અતિથી સલ્કારનો ખર્ચ :

આકાશે હૈદરી કાશાની ફરમાવે છે કે એક દિવસ અમારા ઘરમાં અતિથીના સલ્કાર માટે કાંઈ પણ નહીંતું. પરંતુ બીરજન્દ શહેરના અમારા ઓળખીતા લોકો પૈકી કેટલાંક લોકો અમારે ત્યાં પદ્ધાર્યો. હું ચિંતામાં મુકાઈ ગયો કે શું કરું ? જ્યારે કાંઈ સમજ ન પડી તો હરમે માસ્કુમા સલા.માં આવી ગયો. હરમમાં દાખલ થઈને અરજ ગુજરી : ‘બીબી જાન ! આપ તો અમારી પરિસ્થિતિથી સારી પેઢે વાકેફ છો ! “હું હજુ આટલું જ બોલ્યો હતો કે એક સન્ધ્રારીએ મને બોલાવ્યો. તેમનો અવાજ સાંભળીને હું રોકાઈ ગયો. તેમણે મને અમુક પૈસા આપ્યાં ને કહ્યું : આ તમારા જ પૈસા છે. તે પૈસા લઈને હું આગળ જવા લાગ્યો તો તેમણે મને ફરી બોલાવ્યો અને થોડીક વધારે રકમ આપીને કહ્યું કે ‘આ પણ તમારા જ પૈસા છે.’ હવે મેં ઝરીહના ગુંબજ તરફ જોઈને અરજ કરી’ બીબીજાન ! આપનો ખુબ જ આભાર !’ અને ત્યાંથી ઘરે પાછો ફર્યો અને મહેમાનોના આતિથ્ય માટેની વ્યવસ્થા કરી. જ્યારે મારી પતિનિ (કે જે મારી પરિસ્થિતિથી વાકેફ હતી) એ આ જોયું તો પૂછ્યું કે ‘આ બધું કચાંથી લાવ્યાં ?’ તો મેં કહ્યું કે ‘ફાતેમા માસ્કુમા સલા.અને ઈનાયત કરેલ છે.’

દુર્ગા દુર્ગા આગામો દુર્ગા

ઈમામ અસ્કરી અ.સ.ની વય ઘણી દ્વંડી - ફક્ત ૨૮ વરસની જ છે. પરંતુ આ અત્યંત દુંકા અને તે પણ કઢિનાઈયોથી ભરેલા જીવનમાં પણ આપના જ્ઞાનના દરિયાઓમાંથી ઘણાં મહાન અને ઉચ્ચ દરજાના વિદ્ધાનોની જ્ઞાનપિપાસા પણ આપે સંતોષી હતી. તેવી જ રીતે તે યુગના તત્ત્વજ્ઞાનીઓ કે જેઓ દેહરિયત (ભોતિકવાદ) અને નાસ્તિકતાનો પ્રચાર કરતાં હતાં તેમની સાથે વાદવિવાદના મુકાબલા કર્યા અને તેમાં આપને હમેશાં ઝળણતી સફળતા મળી હતી. આવી સફળતાના અનેક પ્રસંગો વર્ણવવામાં આવ્યાં છે. તેમાંથી એક ઈસ્હાક-નિ-કન્દીનો પ્રસંગ છે. તે પ્રસંગ એવો છે કે ઈસ્હાક-ભિન-કન્દી નામનો એક બ્યક્ટિ કુરાન મજુદની આયતોના એક-બીજા સાથેના વિરોધાભાસ અંગો એક પુસ્તક લખી રહ્યો હતો. આ સમાચાર ઈમામ હસન અસ્કરી અ.સ. સુધી પણ પહોંચી ગયા અને આપ આ બાબતમાં કાંઈ કરવા તક શોધવા લાગ્યા. થયું એવું કે એક દિવસ અબૂ ઈસ્હાકના કેટલાંક વિદ્યાર્થીઓ આપ અ.સ.ની સેવામાં હાજર થયાં. આપ અ.સ. એ ફરમાવ્યું : 'તમારામાંથી કોઈ એવો સમજદાર બ્યક્ટિ છે જે પોતાના ગુરુને તેણો આ જે ભિન ઉપયોગી કાર્ય આદર્યું છે તેનાથી અટકાવે.' જે એણો કુરાન વિશે શરૂ કર્યું છે ?' તે શિષ્યોએ કહ્યું કે 'હુજૂર ! અમે તો તેના શિષ્યો છીએ. અમે તેની ટીકા કેવી રીતે કરી શકીએ ?'

ઉત્તર અ.સ. એ ફરમાવ્યું 'તમે એટલું તો કરી શકો જ ને કે જે કાંઈ હું તમને સમજાવું, તે વાતો તમે તેની સામે પણ મૂકી દો.' શિષ્યોએ કહ્યું 'હાં ! આટલું તો જરૂર કરી શકીએ ?' ઉત્તર અ.સ. એ કુરાનની કેટલીક આયતો કે જેમના

આર્થમાં એક-બીજા વચ્ચે વિરોધાભાસ હોવાનો ભાસ થતો હતો તે તેમની સામે પેશ કરીને કહ્યું કે તમે પોતાના ગુરુને ફક્ત એટલું પૂછો કે આ શબ્દોનો ફક્ત એ એક જ અર્થ છે કે આ શબ્દોના તેવા અર્થઘટન વડે તે આચયતોમાં વિરોધાભાસ સાભિત કરી રહ્યો છે. પરંતુ અરબી ભાષાની સાભીતીયો ઉપર - અન્ય ઉદાહરણો ઉપરથી - આ શબ્દોના અન્ય અર્થઘટન પણ મળી આવે કે જે જોતાં કુરાનના શબ્દો - કુરાનની આચયતોમાં કોઈ વિરોધાભાસ ન રહે. તો પછી તેને પોતાની વિચારધારા પ્રમાણે પોતે જ પોતાની રીતે કરેલ અર્થઘટનને કુરાનની વાણી ઉચ્ચારનાર (એટલે કે અલ્લાહ તબારક-વ-તાઓલા) સાથે જોડી દઈને તેના ઉપર કુરાનની આચયતોના વિરોધાભાસી અર્થોની દ્યુમારત ઉભી કરવાનો કોઈ અધિકાર રહેતો નથી. તે પછી આ વિષય સંબંધે અરબી ભાષામાંથી પણ કેટલીક સાભિતીઓ તેમને સમજાવી. ચતુર શિષ્યોએ તે સંપૂર્ણ વાતાલાપ અને સાભિતીઓના સંદર્ભો પોતાની ચાદશક્તિમાં સુરક્ષિત કરી લીધાં અને પોતાના ગુરુ પાસે જઈને પહેલાં તો આડી-અવળી વાતો કરીને તે તમામ પ્રશ્નો પોતાના ગુરુ સમક્ષ મૂકી દીધાં. અબુ ઈચ્છાક એક જ્યાચપ્રિય અને વિશાળ વિચારધારા ઘરાવતો હતો. તેણે પોતાના શિષ્ય પાસેથી આ બધી વાતો સાંભળી અને કહ્યું ‘આ બધી વાતો તારી કાબેલિયતથી બહારની બાબતો છે. તું સાચેસાચ બતાવ કે તે આ બધી વાતો ક્યાંથી જાણી છે ?’ પહેલાં તો તે શિષ્યે તે હકીકત છુપાવવાનો પ્રચલન કર્યો અને કહ્યું કે આ બાબતો સ્વચ્છ મારા મનમાં ઉદ્ભબી છે. પરંતુ ગુરુએ જ્યારે સત્તાઈપૂર્વક પુછપરછ કરી તો તે ટકી શક્યો નહીં. અને કહ્યું કે અમને આ વાતો અબૂ મુહમ્મદ હસન અસ્કરી અ.સ. એ જણાવી છે.’ આ સાંભળીને અબૂ ઈચ્છાકે કહ્યું કે ‘આ ઘરાના (અહ્લેબૈત અ.સ.) સિવાય બીજા કોઈને આ જણાકારી હોઈ શકતી જ નથી.’ તે પછી તેણે આગ મંગાવી અને પોતે આ બાબતમાં જે કાંઈ પણ લખ્યું હતું તે બાળી મૂક્યું.

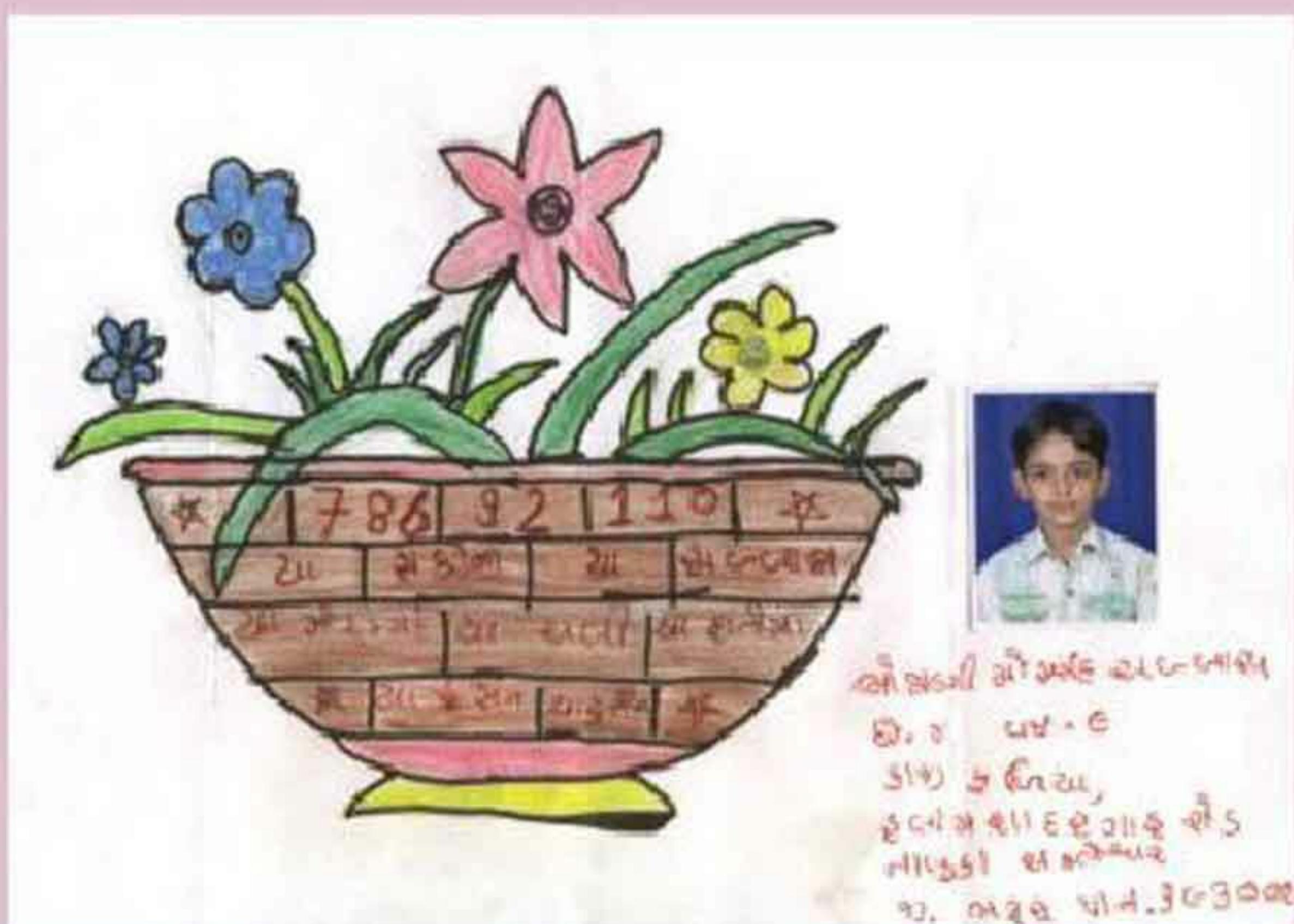

ગુજરાતી ની ડાયલી *

વહाला बाणको,
आ पानुं तमाङ्गे रहेशो. तमे कोई धार्मिक वाता, काव्य पंक्ति,
यत्र के टुच्चको विशेरे मोक्षशो. जेथी तमाङ्गे पोतानुं
आ पानुं भर्यु भर्यु रहे !

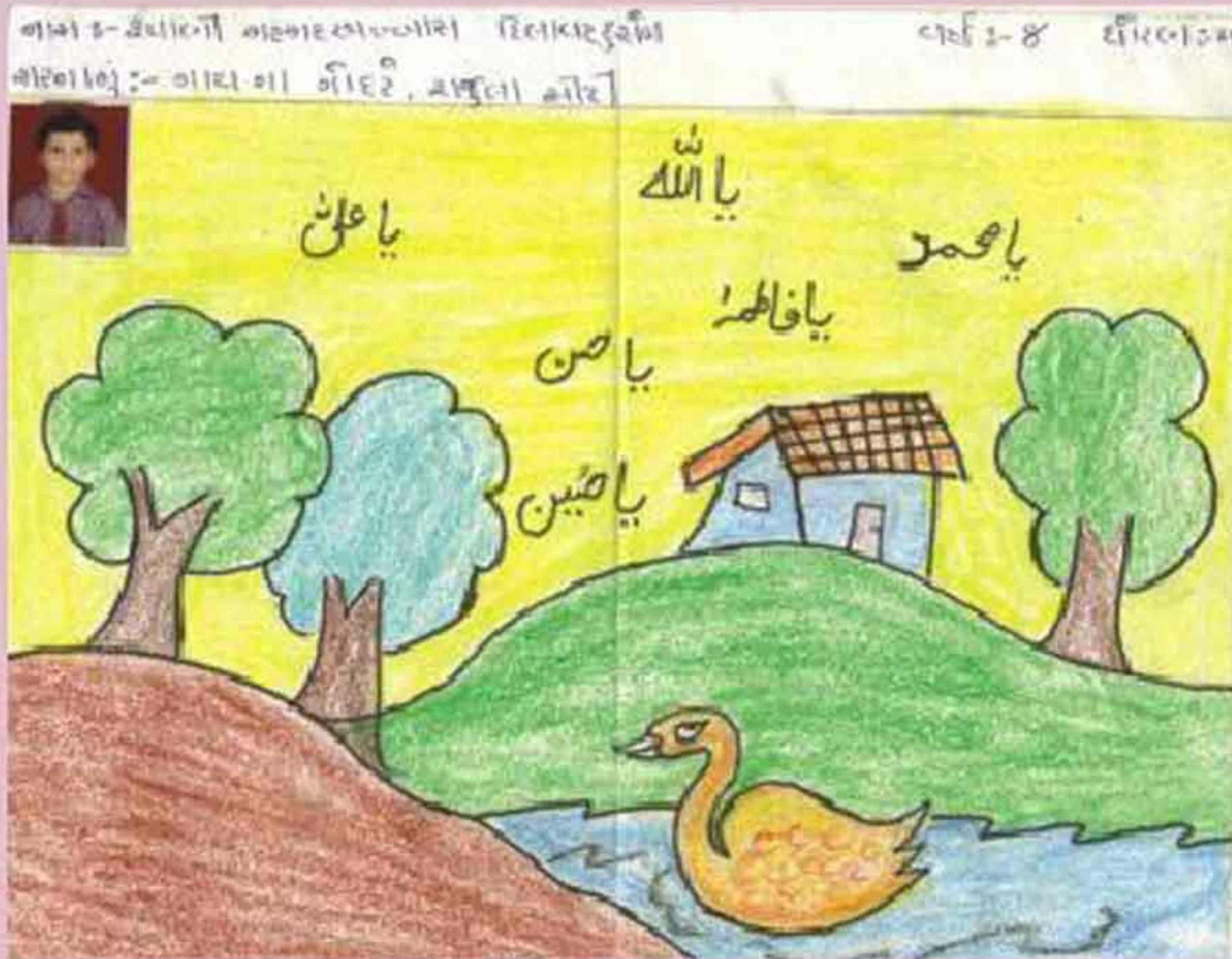
બીમાણી કોમેલ અંબાસ,
કાજુ ફળિયા, હલીમસા રોડ, અંકલેશ્વર, જી. ભર્ય.

ભોજાણી મોહંમદ અબ્બાસ,
કાળું ફળિયા, હલીમસા રોડ, અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ.

**સુંદરાણી સૈયદા નિસારખાલી,
જીવાબાવાનો ચોક, મોચી જાતીવાડી પાસે, રાજુલા.**

ઝપાણી મહેમદ અભિભાસ દિલાવરહુસૈન,
ગાયના ગોદરે, રાજૂલા.

અણામોલ મોતી

અલ્લાહની રહેમત (કૃપા-દયા)

‘અનો તે એજ (અલ્લાહ) છે જે પવન ને સારા સમાચાર તરીકે પોતાની રહેમત (દયા-કૃપા) થી આગળ મોકલે છે. એટલે સુધી કે તે (પવન) ભારે વાદળોને ઉપાડી લે છે. ત્યારે અમે તેને કોઈ મરી ગાંઠી (તદ્દન સૂકી ભટ) જમીનની તરફ હાંકી કાઢીએ છીએ. પછી વાદળામાંથી વરસાદ વરસાવીને અમે તેમાંથી (તે તદ્દન સુકાઈ ગાંઠી જમીનમાંથી) જતજતના ફળો પેદા કરીએ છીએ. તેવી જ રીતે અમે મદદારોને પણ (જમીનમાંથી) કાટીશું - (આ એટલા માટે વરસાવામાં આવે છે) કે જેથી કરીને તમે બોધ-પાઠ મેળવો.’
(સૂરથે-અખારાફ-આચયત ૫૭)

દંગો - લડાઈ - ગઘડો ન ફેલાવો :

પોતાના રબની બારગાહમાં અત્યંત દરિદ્રતા અને શાંતિપૂર્વક દુઆ ગુજારો. નિઃશાંકપણે તે હુદ વટાવી જવાવાળાઓને મિત્ર નથી રાખતો (પ્રેમ નથી કરતો) અને તમે પૃથ્વી ઉપર સુધારણાં પછી (શાંતિની સ્થાપના પછી) લડાઈ - દંગો ન ફેલાવો અને અલ્લાહની બીક રાખીને તેના પ્રત્યે આશા રાખીને તેને પોકારો અલ્લાહની રહેમત (દયા - કૃપા) નિઃશાંકપણે સદ્કાર્યો (નેકી) કરવાવાળાઓની સમીપ જ હોય છે.
(સૂરથે અખારાફ-આચયત-૫૫-૫૬)

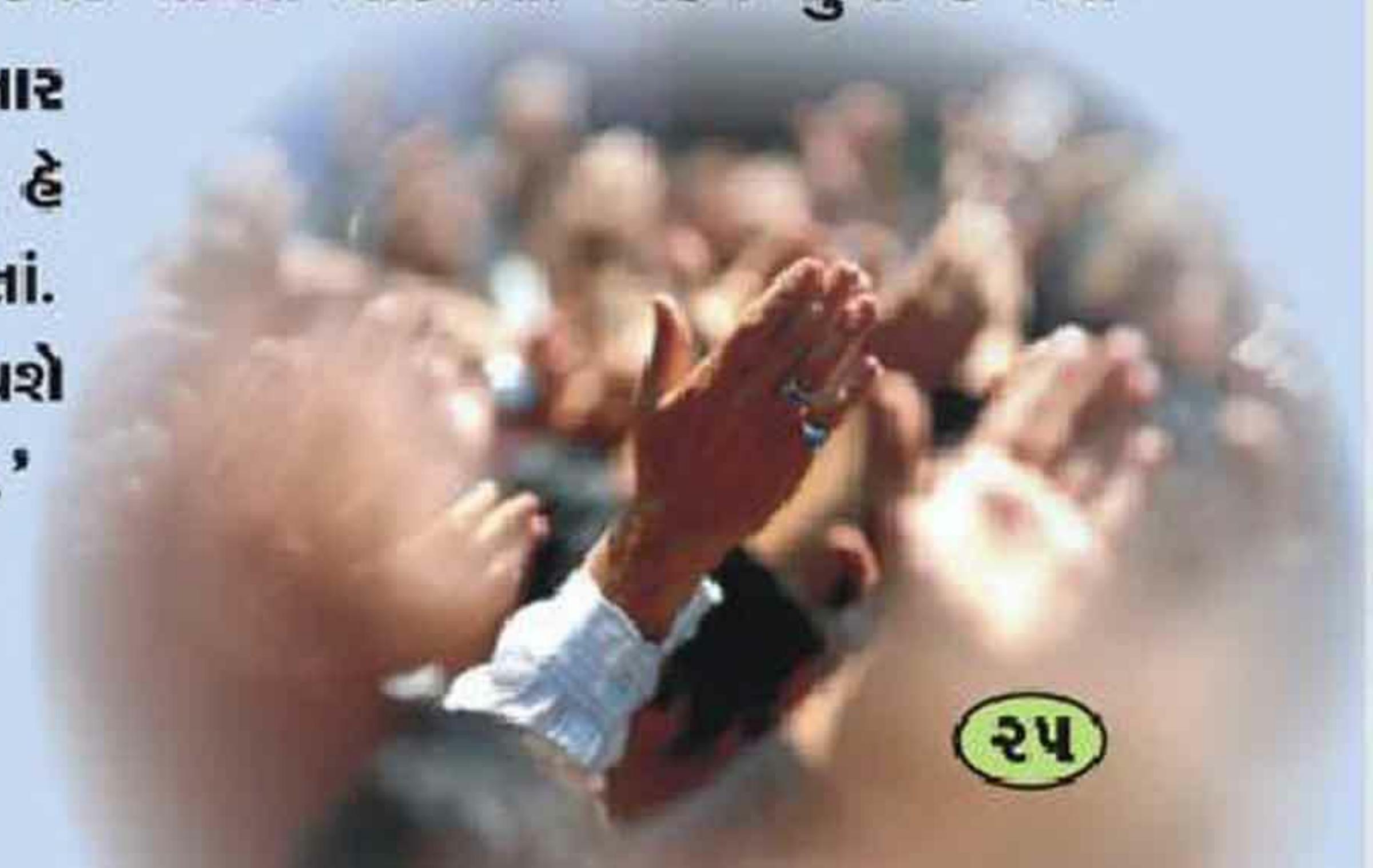
જાન્મત (સ્વર્ગ) વાળા લોકો :

(૧) અને ઈમાન લાવવાવાળાઓ અને સદ્કાર્યો કરવાવાળાઓ જાન્મતવાળાઓ છે. જ્યાં તેઓ હમેશાં રહેશે. અમે કોઈને (સદ્કાર્યો કરવામાં) તેની શક્તિથી વધારે જવાબદાર કેરવતાં નથી.
(સૂરથે અખારાફ-આચયત-૪૨)

(૨) જેમણે અમારી આચયતો જુદ્દલાવી છે અને અભિમાન કર્યું છે તેમના માટે આકાશના દ્વાર ઉધાડવામાં આવશે નહીં અને તેમનું જાન્મતમાં જવું એટલું જ અશક્ય છે જેટલું સોયના કાળામાંથી ઊંટનું પસાર થઈ જવું અને અમે આ અપરાધીઓને આવી જ શિક્ષા કરીએ છીએ અને તેમના માટે જહુઝમ જ પાથરણું અને ઓફવાનું હશે અને અમે અત્યાચારીઓને આવો જ બદલો આપીએ છીએ.
(સૂરથે અખારાફ-આચયત-૪૦-૪૧)

બમણો અગ્રાંબ :

અલ્લાહ ફરમાવવા લાગ્યો : તમે લોકો જિજ્ઞાત અને મનુષ્યની એ જાતિઓ (કોમ)ની સાથે દાખલ થઈ જાવ જે તમારાથી પહેલા જહુઝમમાં ચાલી ગાંઠો છે. જ્યારે પણ કોઈ સમૂહ (જમાત) જહુઝમમાં પ્રવેશ કરશે ત્યારે તે પોતાની સરખી વિચારસરણીયાળા સમૂહો ઉપર લાનત મોકલશે. એટલે સુધી કે ત્યાં (જહુઝમમાં) એ બધાં એકત્ર થઈ જશે તો પાછળથી આવનાર સમૂહ પોતાનાથી પહેલા આવનાર સમૂહની બાબતે કહેશે : હે અમારા રબ ! એ લોકોએ અમને ગુમરાહ (મતી ભ્રાષ્ટ) કર્યા હતાં. તેથી તેમને જહુઝમમાં બમણો અગ્રાંબ આપ. અલ્લાહ ફરમાવશે ‘બધાંને બમણો જ (અગ્રાંબ) મળશે પરંતુ તમે તે નથી જણાતાં.’
(સૂરથે અખારાફ-આચયત-૩૮)

અમારા પ્રશ્નો - આપણા જવાબો

પ્રશ્ન-૧ : કુમ શહેરમાં દર્દુન છે તે ઈમામ રગા અ.સ.ની બહેનનું નામ શું છે ?

- (અ) ફાતેમા (બ) જુયનબ (ક) કુલસૂમ (ડ) મેમૂના

પ્રશ્ન-૨ : ઈમામ રગા અ.સ.ની બહેન કુમમાં કયારે શાહીદ થયાં હતાં ?

- (અ) સને ૧૩૨ હિજરી (બ) સને ૨૦૩ હિજરી (ક) સને ૨૦૧ હિજરી
(ડ) સને ૨૨૦ હિજરી

પ્રશ્ન-૩ : ઈમામ હસન અસ્કરી અ.સ.ની વિલાદત કયા સને હિજરીમાં થઈ હતી ?

- (અ) સને ૧૩૨ હિજરી (બ) સને ૨૦૩ હિજરી (ક) સને ૫૦ હિજરી
(ડ) સને ૨૨૦ હિજરી

પ્રશ્ન-૪ : ઈમામ અસ્કરી અ.સ.એ પોતાના કાળમાં કયા વિષય અંગે લખવામાં આવતાં પુસ્તકનો જવાબ આપ્યો હતો ?

- (અ) રસૂલ અ.સ. ના વિરોધાભાસ વિષયે (બ) શાસનના વિરોધાભાસ વિષયે
(ક) ઈસ્લામના વિરોધાભાસ વિષયે (ડ) કુરાનની આયતોના વિરોધાભાસ વિષયે

પ્રશ્ન-૫ : જનાબ મુખ્યારે બંડ પોકાચો હતો તેનું કારણ શું હતું ?

- (અ) ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના ખૂનનો બદલો લેવા માટે (બ) શાસન મેળવવા માટે
(ક) અહ્લેભેત અ.સ.ની પ્રસ્તૃતા મેળવવા માટે (ડ) (અ) અને (ક) બંને સાચા

પ્રશ્ન-૬ : જનાબ મુખ્યારના પિતા કયા ચુદ્ધમાં ઈસ્લામ કાજે ખપી ગયાં હતાં ?

- (અ) ફારસનું ચુદ્ધ (બ) ખયબરનું ચુદ્ધ (ક) બદરનું ચુદ્ધ (ડ) કરબલાનું ચુદ્ધ

પ્રશ્ન-૭ : ઈમામ હસન અસ્કરી અ.સ.ની કુલ વચ્ચે કેટલી થઈ હતી ?

- (અ) ૨૦ વરસ (બ) ૩૦ વરસ (ક) ૧૮ વરસ (ડ) ૨૮ વરસ

પ્રશ્ન-૮ : ઈમામે રગા અ.સ.ના બુરખો પહેરનાર (નકાબ/બુકાનીધારી) ફરગનદનું નામ શું હતું ?

- (અ) અબુલ ફગ્લ (બ) મૂસા ખલીલ (ક) મુસા મુબરકાઓ (ડ) હાશિમ જાઅફરી

પ્રશ્ન-૯ : ઈમામ અસ્કરી અ.સ.નું અસલી નામ શું હતું ?

- (અ) મુહમ્મદ (બ) હસન (ક) અસ્કરી (ડ) જવાદ

પ્રશ્ન-૧૦ : ઈમામ અસ્કરી અ.સ.ની વાલિદાનું નામ શું હતું ?

- (અ) સલીલ (બ) હદીસ (ક) સમાના (ડ) (અ) અને (બ) બંને સાચા

આચાર્યાતે અહૃકામ

તહારત - (પાક હોવું તે)

(૧) વ-ઈન્ડિયલા ઈભાહીમા રદ્દોહૂ-બેકલેમાતિન-એ અતમહૃક્ષા.....(બકરહ-૧૨૪)

‘પરવરદિગારે ઈભાહીમની કેટલાંક કલેમાત (તહારતના ઉસ્કૂલ અંગેના) વડે પરીક્ષા લીધી અને તેમણે તેને (સફળતાપૂર્વક) પૂરી કરી.’

(૨) યા અચ્યોહત્ત્વાંગીના આમનૂ કુલુ મિન તચ્યેબાતે મા રમકનાંકુમ.....(બકરહ-૧૭૮)

‘હે ઈમાન લાવવાવાળાઓ ! અમે આપેલા પવિત્ર રિજિકને વાપરો’

(૩) ઈજ્ઞમા હુર્મા અલ્યકોમુલ મયતતા-વદ્દુદમા-વ-લહુચલ-ખિનગીએ.....(બકરહ-૧૭૩)

‘તમારી માટે મૃત (મુદ્દા)-રક્ત- અને સુષ્પર (કુક્કર)ના માંસને હરામ(અપવિત્ર) કરી દેવામાં આવેલ છે.’

(૪) ચસાલૂનકા અનિલખમે વલ મથસરે કુલ ફીહેમા ઈસ્મુન કબીરન....(બકરહ-૨૧૬)

‘આ લોકો શરાબ અને જુગાર વિશે મણ્ણો પુછે છે તો (હે નબી સ.અ.વ.) એમને કહી દો કે તેમાં ઘણો મોટો ગુનાહ (રજસ) સમાયેલો છે.’

(૫) વલા તકરબૂ હૃક્ષા હંતા થત્હુરના.....(બકરહ-૨૨૨)

‘અને ઋતીઓ સાથે ત્યાં સુધી મુકારેબત (ઋતી સંગ) ન કરો જ્યાં સુધી (તેઓ) માસિક ધર્મ (હૃયાજ) થી પાક (પવિત્ર) ન થઈ જાય.’

(૬) વલા જોનોબન ઈલ્લાઆબેરી સલીબિન હંતા તગતસેલૂ.....(નિસાઅ-૪૩)

‘જનાબતની હાલતમાં (કોઈપણ રીતે વિર્યસખલન થઈ જાય તે પછી ગુરુલે વાજિબ કરીને પાક ન થઈ ગયાં હોવ ત્યાં સુધી) મસ્જિદમાંથી (તમો) ફક્ત પસાર થઈ શકો છો, કે જ્યાં સુધી તમે ગુરુલ (ગુરુલે વાજિબ) ન કરી લો.’

(૭) ઈગા કુમ તુમ ઈલસસલાતો ફગસેલૂ પુજૂહોકુમ-વ-

અચ્યેયકુમ.....(માઅદીહ-૬)

નમાજ માટે ઉભા થાવ ત્યારે (પ્રથમ) મોટા અને હાથોને ઘૂંઘો (વગૂ કરો)

(૮) ઈજ્ઞમલ ખમ્રો વલસ્યસેરો વલ અન્સીબો

વલઅગ્રલાભો રિજસુન.....(માઅદીહ-૬૦)

શરાબ-જુગાર-પાસાઓ (ના ખેલ) એ તમામ રિજસ છે.

- માતા પૂર્ણી પર અધતરેલ અલલાઈટઆલાનો અનમોલ અજીવનો છે.
- માતા આશા પણ છે, ઉભ્યે પણ છે, માતા પ્રેમનો મકાનિસ દીવે
પણ છે.
- માતા પોતાના પ્રેમની સુંગાધયી પોતાના સંતાનોનો ઉછેર કરે છે.
- માતા પ્રેમ અને જોણનો વરસાડ વરસાવીને પોતાના સંતાનોની તરફ
લિખાવે છે.
- માતા હૃદાની ટાટક છે, આંખોનો પદકાશ છે અને મનની પહુંલાના
- એ ઘર કે લેએં માતા ન લોય ત્યાં કુંઝ - રસે જ લોય છે.
- માતાના ચાંચા તળો સ્વર્ગ (આકાશ) અથને (આકાશ) દ્વારા જીવતમાં નથી જાય.
- માતાનો ખોળો મધુદ્યની પિરોધ કરતનાર જીવતમાં નથી જાય.
- માતાની આજ્ઞાઓનો પિરોધ કરતનાર જીવતમાં નથી જાય.
- માતા જગતનું ભીજું નામ છે.
- માતા પગાર સ્ફુરી આધૂરી છે.
- માતાની આજ્ઞાઓનું પાલન ન કર્યું તે મોટા ગુજારો (કલીબા
- માતાનો) માં પણ મોટો જીનાદુંદું છે.

શ્રીમતી મુખી માતાજી

ખુદા શિનાસી

(ખુદાને ઓળખો)

‘જે આકાશ અને પૃથ્વીમાં એક ખુદા ઉપરાંત પણ ખુદા હોત (એટલે કે એક કરતાં વધારે ખુદાઓ હોત) તો આકાશ અને પૃથ્વી બરબાદ થઈ જતાં.’ (સ્વરામે અંભિયા આ. ૨૨)

હાદી : ગુરજુ ! તો પણી આ બધાં કામો કરવા માટે અનેક ખુદાઓ હશે ?

ગુરજુ : ના - મારા બુધ્યીશાળી શિષ્ય, એવું નથી. ખુદા તો એક જ છે પરંતુ તેણે આ કામોની જવાબદારી જુદી જુદી વહેંચી દીધી છે. મારા વહાલા બાળક ! તમે જુઓ છો કે શાળામાં પ્રિન્સીપલ તો એક જ હોય છે પરંતુ કામ તો શાળાની તમામ શિક્ષિકાઓ / શિક્ષકો કરે છે અને શાળાના બીજા લોકો પણ કામ કરતાં જ હોય છે. તમે કલ્યાણ કરો કે એક શાળામાં બે પ્રિન્સીપલ હોય તો તેમાંથી કોઈ એક શિક્ષકને કહેશે કે તમારે આ ભણાવવાનું છે અને બીજા પ્રિન્સીપલ તે જ શિક્ષકને કહેશે કે તમારે તો આ બીજા વર્ગમાં ભણાવવાનું છે. હવે તમે જ કહો કે શિક્ષક તો એક જ છે અને તેને આડા બે તરફથી મળો છે. બંનો પ્રિન્સીપલ છે. હોદાની ઝાંખો બંનો સરખાં છે. હવે તે શિક્ષક તે બે પૈકી એકની આડાનું પાલન કરે તો બીજાની આડાનું ઉલ્લંઘન થશે અને બંનોની આડાનું પાલન ન કરે તો બંનો વર્ગમાં શિક્ષણ કાર્ય થશે જ નહીં. એવી જ રીતે જે બે ખુદા હોત તો તે બંનોની જુદી - જુદી આડાઓનું પાલન કરવામાં ઉપર વર્ણવી છે તેવી જ મુશ્કેલી ઉભી થાત. એક ખુદાની આડા થતી કે વરસાદ વરસાવ - તો બીજા ખુદાની આડા હોત કે સૂર્ય નીકળો. એક કહેતો રાત થવી જોઈએ. બીજો કહેત કે દિવસ થવો જોઈએ. આમ એકબીજાથી વિપરીત આડાઓને કારણે ન તો સૂરજ નીકળી શકે - કે ન તો વરસાદ વરસી શકે - ન તો રાત થઈ શકે કે ન તો દિવસ થઈ શકે. પરિણામે આ જગત-આ સૃષ્ટિ તબાહ - બરબાદ થઈ જત. તેથી મારા વહાલા વત્સ ! ખુદાનું એક અને એક માત્ર હોવું અનિવાર્ય છે. હા, તેણે દુન્યાના સંચાલનની જુદી જુદી જવાબદારીઓ પોતે પેદા કરેલ જુદી જુદી વ્યક્તિઓમાં વહેંચી દીધી છે. હાકેમ એક જ છે. હુકમોનું પાલન કરનાર જુદા - જુદા છે. કોઈ વરસાદ વરસાવે છે. - તો કોઈ સૂર્યને કાઢે છે. કોઈ ઝણ કળા કરે છે તો કોઈ જીવન આપે છે તેવી જ રીતે આપણાં માર્ગદર્શન માટે પણ જુદા જુદા ચુગોમાં જુદી જુદી વ્યવસ્થા કરી છે. કચારેક નબીને મોકલ્યાં તો કચારેક ઈમામને અને કોઈ કારણાવશ ઈમામની ગરબતમાં ઉલેમાઓને આપણાં માર્ગદર્શન માટે મોકલ્યાં છે પરંતુ કાચદો - બંધારણ તો એક જ છે અને હાકેમ પણ એક જ છે.

પુત્રપદ્મી

વહાલા બાળકો,

આ પાનું તમારું રહેશે. તમે કોઈ ધાર્મિક વાતાં, કાવ્ય પંક્તિ, ચિત્ર કે ટુચ્કો વિગેરે જરૂર મોકલશો. જેથી તમારું પોતાનું આ પાનું ભર્યું ભર્યું રહે !

સાથે આપનું નામ, સરનામું, ઉંમર અખવાનું ભૂલતા નહીં !

તા = ૧૦ જુલાઈ ૨૦૨૦

બાળબાળાંનો અલાય કુદુરુ

જાણ કીનારે નજરોની હેઠળ કે
બાળબાળાંનો હાથી કુદુરુનો પડેલો કંડ
અણાંનો છે હાથી કુદુરુનો સની એણ કંડનું
માણય. કંડે લાંબું કોઈ આણે તમે કે પાણારાનું
ઝારું મને ખૂજાર ગમણું.

જો ક્ષાણો એ કંડું હેઠળ
અણાનું હેઠળ બાળબાળાનું જ્ઞાપનો ગણનો
સાચમાં તુંનું, બેનું ગુણારક મણક,
કંડ નેરે કસાં ડાસ્ટિયાદી. તો સાપું
બાંધેણ ની નિષ્ઠ કરું કે બિનાં કરું ના
દ્વારાનો.

સાચાનામાં કુદુરુ નજરોનું પદ્ધતીય
એ માણ તુંનાનો

નિ. કુદુરુનાના

કોમેલ અંબાસ

૭૯૬ ૯૨ ૧૧૦

એ સુસ્થિત્વાનો બનનું રહ્યું રહ્યું

બાહુદેશાનો વાણી લાગાનું કુદુરુ
નાની ફાણી આણનું ની છેઠીની રહેં અણાંનો
નાની પાણી મેળે ખાલ રહ્યું રહ્યું

આકાશી રોડ વિન અણનું હેઠળ
ક્રિમા કુલદાની દરણિયી હી તીવ્યાં
ની તૈની હાગ હી

સાચાનામાં કુદુરુ નજરોની શીંગની
એ તુંનાનો

નિ. ગોદાનાના

મોહંમદ અંબાસ

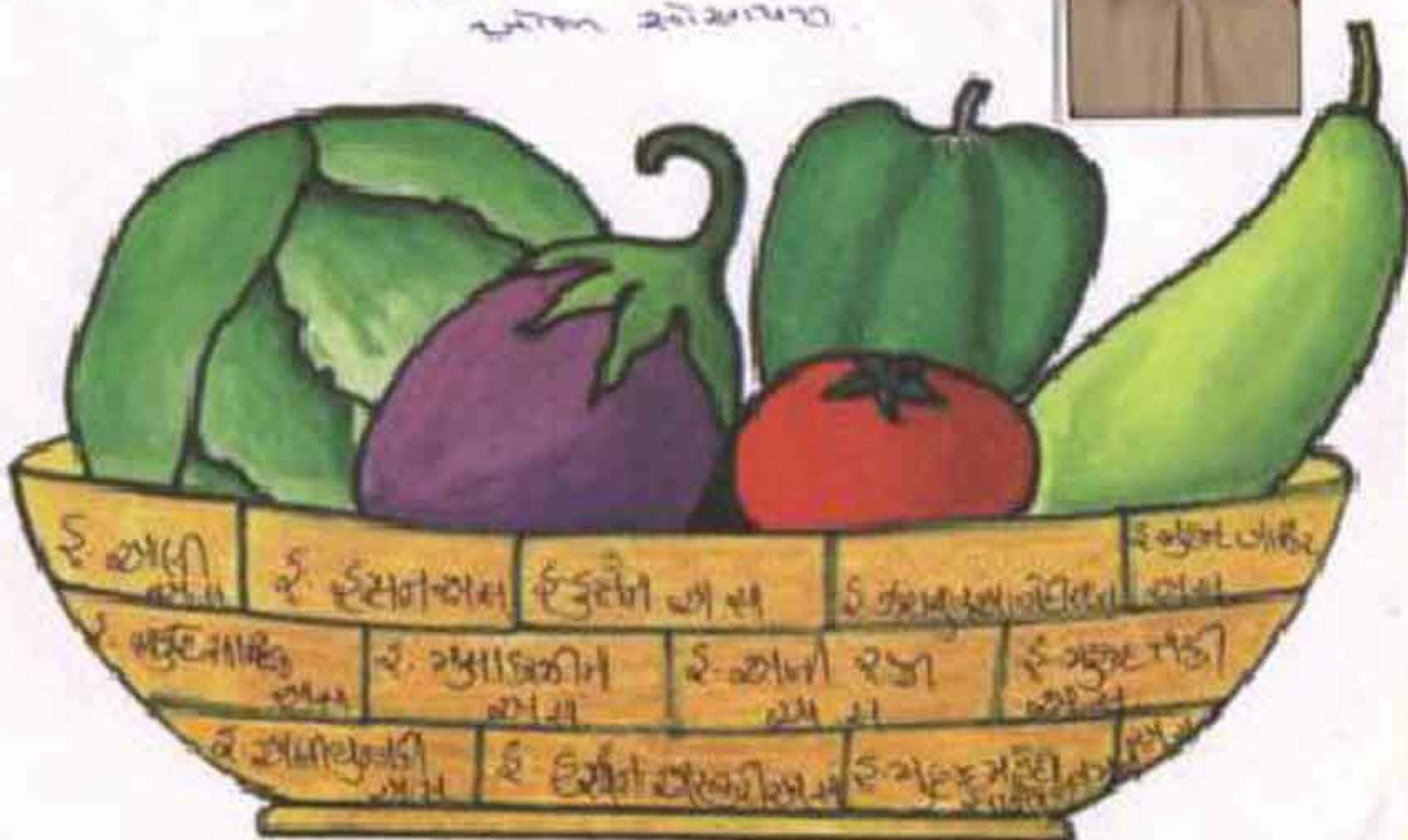

ઇસ્મત ફાતેમા નૌરાદાલી,
ઉ.વર્ષ-૪, રોજે ૨૧મો.

બાળબાળાનો જ્ઞાપનો હેઠળ

૬૩૮ - ૧૦

બાળબાળાનો જ્ઞાપનો
સાચાનામાં

નીલમબેન દિલાવરભાઈ દોટિયા,
જીવાબાવા ચોક, ખોજા સોસાયટી, રાજુલા.

જામાણી સલમા,
જીવાબાવાનો ચોક, લાખા સોનીની શેરી,
રાજુલા.

સાચા જવાબો

વહાલા ભાગકો !

ગયા અંકળા પ્રશ્નોના સાચા જવાબો આ પ્રમાણે છે. તમે તમારા જવાબો આનાથી મેળવી લો.

પ્રશ્ન-૧ : કુચા પ્રસંગ ઉપરથી સન હીજરીનો પાથો
નંખાયો હતો ?

(બ) હિજરતે ઈમામ હુસૈન અ.સ.

પ્રશ્ન-૨ : હિજરતની રાત્રીએ કોણે પોતાના “નફસ”ને
ખુદાના હાથે વેચી દીધો હતો ?

(સ) ઈમામ અલી અ.સ.

પ્રશ્ન-૩ : રસૂલ સ.અ.વ.નો જનાઓ કેટલા દિવસો
સુધી દફુન થયા વગર રહ્યો હતો ?

(અ) ૩

પ્રશ્ન-૪ : હિજરતની રાત્રીએ નબીએ અકરમ સ.અ.વ.
કઈ ગૂફા (ગાર)માં રહ્યાં હતાં ?

(બ) ગારે સૂર

પ્રશ્ન-૫ : ફાતેમા જહેરા સલા.ના ઉદરમાં કુચા
ભાગકની શાહાદત થઈ ગઈ હતી ?

(ક) મોહસિન

પ્રશ્ન-૬ : ઈમામે ઝમાના અજ. કુચા સનમાં ચતીમ થઈ
ગયા હતાં ?

(ક) સન ૨૬૦ હિજરી

પ્રશ્ન-૭ : અગ્યારમા ઈમામ અ.સ.ની નમાને જનાઓ
કોણે પઠાવી હતી ?

(ક) ઈમામે ઝમાના અજ.

પ્રશ્ન-૮ : મોઅતમદ અભાસીએ કુચા ઈમામને ગેર
આઘ્યું હતું ?

(અ) ઈમામ અરસ્કરી અ.સ.

પ્રશ્ન-૯ : ઈદે ગહુરા સલા. કુચા દિવસે મનાવવામાં
આવે છે ?

(અ) ૮મી રબીઉલ અવ્યાલ

પ્રશ્ન-૧૦ : માહે રબીઉલ અવ્યાલની ૧૦મી તારીખની
મોટી ખુશાલીઓ કઈ કઈ છે ?

(અ) વિલાયતે ઈમામે ઝમાનાનો પ્રથમ દિવસ

“હાદી” માસિકના મેન્યુર બનવા માટે સંપર્ક કરો :

અમદાવાદ : (૧) શાબીરભાઈ નુરાની ફોન : ૯૩૭૬૧ ૯૮૩૦૬
(૨) મોલાના ઝફુલ હસન ફોન : ૯૩૨૭૫ ૩૬૬૩૮
(૩) ઝાકીરભાઈ મોમીન ફોન : ૯૩૨૭૦ ૪૧૩૧૪

ભાવનગર : મુસ્તાકભાઈ વિરાણી ફોન : ૯૮૨૪૫ ૩૮૧૧૪
મહુવા : (૧) અભાસભાઈ મિઠાણી એગ્રા માર્ટ ફોન : ૯૮૨૪૪ ૯૬૬૪૨
(૨) ભંભેરા મોહમ્મદ હુસૈન જાહેરાલી ફોન : ૯૪૮૮૧૨૩૨૩૩

કાણોદર : નોશાદભાઈ, જાહેરી ચેનલ ફોન : ૯૯૮૮૭ ૭૩૯૧૧

ભર્ય : જાવેદભાઈ ડોસાણી

સેલવાસા : ગુલામ અભાસભાઈ દેવજાણી ફોન : ૯૮૨૫૮ ૯૯૯૭૮

ઘોળકા : (૧) કમરાલીભાઈ મોમીન (૨) મોલાના આલીમઅલી

ડેડીયાપાડા : રિઝવાનહુસૈન અમીરઅલી રાજાણી ફોન : ૯૪૨૭૧ ૭૫૨૩૧

તળાજા : મોહસીન અલી જી.ભૂરાણી ફોન : ૯૯૧૩૬૦૭૧૧૦

રાજૂલા : મોલાના હસન મહુદી ફોન : ૯૯૦૪૧૪૬૧૧૦

સીહોર : મોલાના દિલબર હુસૈન ફોન : ૯૯૦૬૪૭૧૪૭૨

મુંબઈ : અલઈમાન બુક સેન્ટર (પાલાગલી) ફોન : ૯૯૯૬૦૧૦૨૨૮

દુરીંગ એજન્ટ : શાબીરઅલી હસનઅલી પ્રમાણી ફોન : ૯૪૨૬૪ ૯૧૪૬૨

નોંધ : સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

HADI MASIK

: Publishers :

Hauza-e-Ilmiyah Imam Khomaini (R.A.)

Goldenpark, Vatva, Ahmedabad. (Guj.) INDIA - 382440.

Ph. : 079 - 25892786, +91-94266 78614, +91-94266 78612

E-mail : hadimasisik@yahoo.com

Printed by : PRINTWELL PRINTERS, Ahmedabad. (M) 9898001474

